

Mulungu Wabumakumi atanu naabiji Wakwa Danyela

 Nakusachila, bingi, Mulungo Neville. Mwabuka byepi lukeelo luno, balunda. Ke jishuko ja kubwela jibiji muno mu tabbanako lukeelo luno, nakutwajijila iye Mbila ikatampe yo tubena kusaka kulondolola, awe *Mulungu Wabumakumi atanu naabiji Wakwa Danyela*. Kabiji tuji nalusekelo pa kumona bavula bapwila pamo pa jino juba jakaba, nangwa byonkabyo tulekelaiko mambo akubula puzha ya kwikalapo. Monai bantu byo bapwila pamo muyuwe musango kabiji ne baimana, kimweka bingi kukosa. Kabiji kubula kwikala na mutende byo kyafwainwa kwikala, kikala kyakosa pakuuba mba muntu omvwihe. Bino tusakuuba kiji kyonse pakuuba mba tupwishe bukiji.

² Kabiji—kabiji, leelo, Naketekela mba anweba musa kuuba, inge Mbena kuwayawaya pacheche, pakyokyo mwandekelako mambo, mambo kikye ke kimye kyakuleta iye Mbila, kyo kimye kyakwiyamba. Twiyitachika mundonda isatu pakuuba mba kine twiitambule.

³ Bino, onkao mambo, ki—kipwilo kiji muno kyayuka kuuba mba aye, nangwa ao ma Mbila, abena kufyatulwa pa tepu. Kabiji atumwa mwaaya kyaalo kyapanshi. Kulondelatu kyaalo kyonse kitambulwila ao matepu mwaaya ntanda. Kabiji Nakonsha kwamba kikye kubakatelekanga ku tepu, konse nkomuji, ku lubaji lonse lwa kyaalo kyapanshi kyo mujimo, kwafwainwa kwikala bintu bimo byo mwakonsha kubula kuswang'ana pamo ne amiwa mu lufunjisho lo Ngi—Ngikala nalo. Bino Nakonsha kwamba, balongo, kapepo, inge wakonsha kwikilondolwela mo wikimwenejile, kyakonsha kwikala kyapusanako Nakyonaketekela. Nangwa byonkabyo, Nakonsha kwikala nalusekelo lwakuteleka ku byowafwainwa kwamba.

⁴ Kabiji byo ikala milanguluko byo Ndeti iye Mbila, yafuma kwi . . . Kyambo kya Lesa, mu muchima wami. Ke byakukomesha Kipwilo, bya Kipwilo kyonse, Kipwilo kyantanda yonse; Kipwilo kya Kilishitu, kyantanda yonse. Kabiji Naketekela mba tubena kwikala mu moba apelako. Kabiji nkebe-lo yami ya kulondolola kikye, kechi kweseka kwikyuba ne, kwikikajika, mujishinda jimo nangwa jikwabo. Amiwa kechi nazhatwapo kala, monka mo Nayukila, kwikyuba ne.

⁵ Bimye byavula bantu bateleka ku ao matepu, kabiji bamba mba, “Kyawama, Amiwa kechi naji kuswisha kyokya ne. Aye

kechi wayuka kufunjisha kwanji ne, kechi wayuka Binembelo ne.” Kyawama, akyo, kyafwainwa kwikala kya kine. Mwamona? Amiwa kechi nakonsha kwamba mba kechi kyakine ne.

Bino, kwi amiwa, Amiwa—Amiwa ne Kifunda, kwakubula kufumyamo byonse—byonse byambo...Amiwa ntanga ne byaamba bantu bakwabo, kabiji ne kwibasachila. Kintu kyonse kyamba uji yense, Amiwa ne kisachila. Pano bino—bino Amiwa ne kitwala kwi Lesa, kabiji Ngikala nakyopo nakonsha kwikilondolola, kufuma ku Ntendekelo kufika ne ku Lumwekesho, kabiji ne kimona kyanungakana na Baibolo. Kabiji pano Amiwa—Amiwa ngyuka mba kiji kwipi na kwikala bulongo. Kabiji, onkao mambo, po uji bulongo, apo ke patutu pamo po Nafuma mu—mu ndoonda. Kabiji po walubakanya, nangwa kuwamisha, apo ipo Amiwa po nafuminamo mu mundoonda, kabiji ne kwalwila mu lubaji lukwabo.

⁶ Nanchi, twimusachila anweba bonse bantu bawama baji mu jino jibumba, lukeelo luno, kabiji ne anweba bantu bawama muteleka ku ao matepu. Kabiji atweba...Byonse byubiwa, byonse ke bya Bufumu bwa Lesa. Amiwa njina balunda bawama bingi mwaya kyaalo kyonse kyapanshi, akyo Amiwa nekisachila bingi, kabiji naketekela mba Amiwa kekala nabo mu Penape. Kabiji kechi kyafwainwa kwikala mu muchima wami kyakweseka ku—kujimbaika bantu, nangwa pachechetu ne, bino ngeseka kuleta byonse byo Nakonsha pakuuba mba ne bakwashe.

⁷ Naumvwatu byonka byaubile Solomoni byo alombele, ne kwamba mba, mupai maana pakuuba mba atangijile bantu bakwa Lesa. Ayo yo milombelo ya pa muchima wami.

⁸ Bamwingilo pamo ne amiwa kuno, bazhokoloka, Namona Mulongo Mercier, ne—ne Mulongo Roy Borders, ne Mulongo Neville, kabiji ne Billy Paul, mwanami. Gene uji muno kuntu kumo, kabiji ne balongo, Teddy, ne bakwabo. Nasachila bonsebo bantu beya na nkukwasha.

⁹ Amiwa navuluka kuno kechi papita kimye kyabaya ne, Mulongo Leo, akya—akya kimwesho kyo ajinga nakyopo kiloto, byo ekitongwele, bufuku bumu kimye kitanshi kyo twasambakene; amba aye wamwene pilamenda ikatampe, yaya mwiulu. Kabiji Najinga konka nakusapwila, kuntu kumo, kabiji wakajinjile mba mone kana kika. Kabiji byo afikile popa peulu, kika, waambile mba, palepa byobya pajinga kyeya kyamwekelenga—kyabu silivwa, nangwa nobe dishi mukatampe, kasa Naimana, na kusapwila ku bantu. Kabiji aye wankebwile milanguluko yami, kabiji Nakeketele kwi aye. Kabiji aye waambile mba, “Obewa wafikile byepi popa? Amiwa Nakonsha kufika byepi popa?”

¹⁰ Naambile mba, “Leo, kafwako nangwa umu wakonsha kufika pano ne. Lesa ye wakonsha kuleta muntu pano. Pano,

obewa kechi wafwainwa kwiya pano ne. Obewa wafwainwa kwikila panshi na kusapwila ku booba bantu, panyuma ya kwikimona, amba kya Bukine, amba Abwa bo Bukine.” Leo wayikijile munshi, na kusapwila ku bantu.

¹¹ Papita bimye binga kufuma popa, Mulongo Leo? Myaka yavula, kechi ibyo nenyi? Myaka yavula. Kufumatu pakyoya kimye, monka mo Nayukila, waikala wa bukishika pa kuuba kyokyo, kusapwila ku bantu amba awe mwingilo wafuma kwi Lesa. Pano, bino Amiwa—Amiwa kechi nakeba kikyeye kufuma kwi amiwa ne. Inge kyafuma kwi amiwa, nishi kechi kyawama ne, mambo kechi mujipo kyawama mu muntu ne. Mwamona? Kyafwainwa kufuma kwi Lesa.

¹² Pano, inge Nakeketa kuzhokoloka . . . Keesha mabaanga, Ne imwine maboko na mulunda nami, Mulongo West. Amiwa kechi nakimumonapo ne, mu kishimikwa; ee, pano Namumona, lukeelo luno. Kabiji mwayukatu babo bantu nkobafuma na kwendesha, kufuma kwalepa ku—ku Alabama, pa Mulungu, kufika kuno, kufuma kwalepa ku Alabama!

¹³ Mulongo Welch Evans, Napusene nanji pa Mulungu wapita. Muntu umo waamba mba wajinga kuno leelo. Abo bantu bendesha kufuma ku Tifton, Georgia, kwiya kuno. Kabiji mulongo waikala papo, ne balunda nanji. Bavula bingi! Mulongo Palmer kufuma ku Macon, Georgia. Kabiji Namona, Naketekela mba, Nyenga Ungren ne bakwabo kokwa kunyuma. Bonse bafuma ku Memphis, Tennessee. Pano, anweba mwalanguluka . . . Kabiji ne bakwabo kufuma ku mampuzha akwabo. Nakumenye inetu kuno wafuma kokwa, wafuma ku South Carolina.

¹⁴ Pano, anweba mwalanguluka mba bantu kuno . . . Najikumonanga konse konse, bafuma ku Chicago, kabiji ne mampuzha apusanapusana, kwendesha maaduleendi ne maaduleendi a ma mailoshi, kwiyatu na kutanwa ku kupwila. Pakuuba, inge bafika kuno, kafwako mpuzha pa kwikala ne. Kafwako kibamba kipisha-mwela ne; kishimikwa kyakala kyakaba, kwimana mukachi, ke kusulwila mubiji. Nakusenda mali kufuma pa tebulu, kufuma ku banababo, ne kwiya kuno na kuteleka ku Mbila. Mubena nkumbula mba kechi kuji . . . kubushiya bwa kanko kakola, kuntu kumo, amba kuji mpuzha nkobabena kuya, juba jimo jibena kwiya? Kine, kobaji. Abo bobukishika! Abo bantu bapana bya bujikumi. Kechi kwiyatu konka ne, baleta ne bya bujikumi ne bya bupe, kabiji bebileta mu nzubo ya Nkambo, nakweseka kuuba byawama. Lesa kine apeshe bantu balukokelo baji byobya! Lesa lusa lwanji ne bupe bikale nabo.

¹⁵ Namona mulunda nami, Charlie Cox, abo bafuma ku lubaji lwa kabeta kabulenge ka Kentucky. Kabiji konse konse,

wakenketa kuzhokoloka, wamona bantu bafuma mu mampuzha apusanapusana.

¹⁶ Awe mwanamulume waikala popa, kechi Nakonsha kutongola jizhina janji ne. Namukumenye mu Chicago. Bino obewa wafuma ku Baibolo sukuulu umo kwalepa na kuno, kuntu kumo, kechi ibyo nenyi? [Mulongo waamba mba, “Springfield, Missouri.”—Waku.] Springfield, Missouri; Baibolo sukuulu waba Assembly of God. Ee. Kyawama, kiji bulongo. Mwamona, beyatu kufuma konse konse, mu kino kipwilo kicheche kyakala.

¹⁷ Langulukaitu, pepi nobe, myaka sate yapitapo kufuma po Nabikijile jibwe jajikoka alwa lukeelo, Amiwa naimene kokwa ku Mukwakwa wabu Sebeni, papitatu kishimikwa kimo. Amiwa kechi nakisongwele ne, najingatu nsongwalume mwanayike. Kabiji Namwene kimonwa kya bantu bayula ne kuvula muno bafuma konse konse. Kabiji Amiwa najinga walusekelo, kasa naimana kunyuma ya puupiti. Kabiji apa ipo Aye po ambujile mba, “Bino uno kechi ye tabbanako obe ne.” Kabiji Aye wangikajikile mwiulu. Kabiji anweba mwayuka jishimikila jonse janembwa pa kipepala kya Baibolo walala pa jibwe ja jikoka momwa.

¹⁸ Amiwa nemusachila bingi anweba bantu. Amiwa kechi... Akyo, akyo ke kintu kicheche bingi, pa—pa kwikyamba, “Kyawama, Amiwa nemusachila bingi.” Bino Amiwa ne mulombelela anweba. Naketekela mwi anweba. Amiwa naketekela bintu byo mwapitamo na Lesa. Amiwa kechi naketekela mba mwanamulume nangwa mwanamukazhi wakonsha kwendesha maaduleendi ne maaduleendi ama mailosho kwiya kuno, na kumweshatu musango wa bya kuvwala byo bamvwala ne. Ami—Amiwa kechi ndanguluka mba bakonsha kuuba kyokyo ne. Ine. Abo kechi bakonsha kwiya kuno mba betumone ne. Abo beya kuno mambo mukachi nkabo baji na bukishika bwa lupulukilo lwa myeo yabo. Milombelo yami ke yakuuba mba: “Lesa nkwashai, nkwashai ngikalekotu na lubaji lumo lwa bukishika, bwa kweseka kwibengijila na byonse biji mu muchima wami, kabiji ne kutala kwi Lesa.”

¹⁹ Aye Mbila, mwamona, lukeelo luno, yanembwa papo pa bbondi ufita. Kyaikelelotu kukwasha, kulondolola byo Mbena kuya kulutwe, kweseka kupana bukwasho pakuuba mba anweba mumvwishe byo Mbena kwambapo.

²⁰ Kabiji aye *Milungu Itanu naibiji Yakwa Danyela* lwaikala ke lufunjisho lukatampe bingi, moba abiji nangwa mafuku abiji, pepitu, Amiwa naikala, ku mpelo ya uno mulungu, Amiwa naikalatu palulwe, na kukeba ng’anyi byambo bya kwamba Byabukine. Kyafwainwa kwesekana na Baibolo yense. Mwamona? Anweba kuuba Mwikitolatu ne, Kinembelo kimo kicheche kabiji ne—ne kufumyapo kukwatakanya, ne kwamba mba, “Kyawama, akye kyaamba bibye,” kabiji mwaaluluka ne

kwamba mba, “Kyawama, bino kukwe Kasa—Kasa kyaamba kintu kingi, kyapachika *kikye*.” Kuuba kyaamba kyokyo ne. Kyafwainwa kwamba kintutu kimo bimye byonse. Inge wabula kuuba kyokyo, kika, nishi obewa—obewa waya mungi. Kabiji ajo jojishinda mo Naesekela Kwikifunjisha.

²¹ Mwaila ndonda, pa matepu, byokiji mba biji pa matepu, kujimbululwa kukatampe Nkoji nako pa matepu, ke balongo bami baji mu mampuzha apusanapusana mwaya ntanda, ke kuketekela mu bupe bwakwa Lesa, bo Mfunjisha mujishinda jo Ngubilamo, amba, “Atweba twatongwejilwe jimo ntanda kasa ikyangye kulengwa.”

²² Balongo bami ba Pentekosito, nangwa byonkabyo, Nayuka namba milanguluko yenu yaimena pa kufukula kwa muntu, monai, kabiji Na—Nayuka mba ke kintu kyapusanako na milanguluko yenu. Bino anweba, nobe mulongo Mwinakilishitu, mwakonsha kulangulukapo kyabaya pa kufukama kwi Lesa, na Baibolo wenu, ne kumwipuzha Lesa kwi mulondolwelakyo? Mwakonsha kuuba kyokyo nyi? Mwakonsha kwikisendela mu kufukula kwa muntu mwikikwatakanya kufuma ku Ntendekelo kufika ku Lumwekesho?

²³ Kabiji, “Lukunwa wa muloolo,” akyo kyo kipayang’ana; bantu bavula kechi baketekela kyokyo ne. Bino, inge mwatangatu mu Ntendekelo, Baibolo waamba mba muloolo wajinga na lukunwa. “Kabiji Amiwa nkabika bulwanyi pakachi ka lukunwa wa muloolo ne Lukunwa wa mwanamukazhi.” Nanchi, muloolo wajinga na lukunwa. Kabiji umvwe lukunwa wa muloolo wajinga wa bumupashi, nanchi Yesu kechi wajinga muntu ne, nanchi Lukunwa wa mwanamukazhi wajinga wa bumupashi. Bonse babiji bajinga na kunwa, kabiji bulwanyi bukiji ponka. Muloolo wajinga na lukunwa. Kabiji inge mwakonsha kutola Baibolo wenu, mwaikala panshi na munema mu kyenyi kya Lesa, Naketekela mba Lesa wakonsha kwikisolola kwi anweba.

²⁴ Kabiji umvwe anweba kechi mwikyumvisha ne, Ami—Amiwa njipoka, kimye kiji kyonse, kuuba mo nafwainwa kwingijila mukupana bukwasho, mu kalata nangwa mu—nangwa kwiipuzha pa bunke, nangwa kintu kyonse kyo Nakonsha kuuba mukupana bukwasho kwi anweba. Mambo, twalanguluka mba akyo kechi kipulusha muntu ne, kabiji kechi kizhachisha muntu ne, pakuuba kiletatu Kyeya pa yuwe mutwe ye tubena kweseka nangovu amba bantu bonse bamone. Mwamona? Kipanatu Kyeya.

²⁵ Pano, ku jibumba jibena kumweka, Naji kwamba kikye mambo matepu, mwamona, kabiji ao matepu aya konse, konse konse.

²⁶ Pano twayai tukunyike mitwe yetu pa kimye kichechetu, kasa tukyanyge kufwenya kwipi ku Nembi wa kikye Kyambo.

Kabiji baanga mu jibumba lukeelo luno baji na byakukabila, kwambatu mba, “Amiwa nakabila. Anweba Lesa, ngubilai lusa”? Aye Lesa apeshe. Kabiji kubooba bakateleka ku tepu, inge mwi yumvwa, Lesa akapane byakukabila byenu.

²⁷ Taata Wetu wa Mwiulu, twi bantu basata bingi, nangwa byonkabyo twi bantu babula kufikilamo. Bino tubena kufwenya kwipi ku Jitanda Jenu ja lusa lukeelo luno, mambo akuuba mba mwitwita mba twiye. Yesu waambile mba, “Anweba ipuzhai Bataata kiji kyonse mu Jizhina Jami, Amiwa nkeyyuba.” Bino, twayuka mba akye kyakine.

²⁸ Kabiji muno mu jibumba, ne pangye ya—ya ntanda konse kukaya matepu, kapepo kukekala biumbi bya makumi bya basemwa-jibiji Benakilishitu bakomvwa bibye. Kabiji twayuka, Taata, amba unvwe twasemwa-jibiji, mupashi wetu wasemwa kufuma Mwiulu. Ye Mupashi wakwa Lesa, Mupashi Wazhila, pe atweba. Kabiji twalanguka mba Muoashi Wazhila ye wangovu-yonse kabiji wakonsha kwitubila byonse byotusaka. Nanchi, Taata Wamwiulu, twimwipuzha Anweba kukasulula lwitabilo lwetu kuyewa Mupashi, pakuuba mba Etumwene mutende wetu lukeelo luno, kabiji konka ku lukumo lwa Bufumu bwa Lesa, byonse byo twaipuzha ne byakukabila, pakuuba mba tubukwe misongo yetu ne byalumanamo, pakuuba mba tumwingijile Lesa na byonse biji mwi atweba.

²⁹ Shinkulai matwi etu onse tumvwishe leelo, kabiji byo Mbena kukeba kuleta jije jipuzho jikatampe, kabiji ne kwijifumya mu milanguluko ya bantu. Pano, Nebinemba papo, Nkambo, pakikye kipepala, kabiji byanembwa ne payuwe bulakibbondi, akye kyalengwa, bino kechi kyafikilamo kwikilondolola ne. Pano twimwita Anweba, Mufunjishi mukatampe Ao wanembele Kyambo, Ao Wikishingile manyi, Ao wikipaine kwi ngauzhi Danyela. Kabiji twalomba mba Anweba musakutuma lutundaiko lukeelo luno, mu aao moba apelako, nobe byo Aambile mba Buuku ukashikiwa kufikatu ne kino kimye, amba Anweba mwitupe kumvwisha. Kabiji lekai kwikale lwitabilo—lwanekena monka mu muchima yetu alo lusakulengela Kyambo kikajikwe ne Bumi, kabiji lulete bichi bya bololoke mu myeo yetu, amba Kifikizhe kyafwainwa kubiwa. Lwitabilo lwetu mwi Lesa, lekai lwituletekyo lukeelo luno. Mambo twikepesha na kupembelela, kabiji ne kwipana atweba bene kwi Anweba, mu Jizhina ja Yesu Kilishitu. Amena.

³⁰ Pano, twasata bingi lukeelo luno, pa jishuko jikwabo jikatampe ja kuzhikula buuku wa Byambo bya Peenape byakwa Lesa.

³¹ Pano, ene mambo o Natolela kikyee kwikilondolola, ke mambo akuuba mba tubena kupita mu Buuku wa Lumwekesho, kabiji po twapitatu mu mankulo a bipwilo bitanu na bibiji. Kabiji, pano, kupelo ya kyapitala kyabu 3 kya Buuku wa

Lumwekesho, Kipwilo kyashikulwa kufuma pantanda, kuya mu Lukumo. Kabiji Amiwa kweseka, na muchima wami yense, kufikizha bibye ku bantu, abo babena kuketekela kintu kimo kumweka, kyo bamona kyanembwa mu Buuku wa Lumwekesho, kyabujilwe kubiwa mu nkulo ya kipwilo. Kabiji twafwenya bingi kupelo kukila ne byo mulanguluka.

³² Mafuku acheche apitapo, Billy, ami...Nangwa, muko-wami-wa mukazhi, byonkabyo, wangichile, mukachi kabufuku, kabiji waambile mba kwajinga muntu watelwa mba Andy Herman, muvyala wami, walajile, nakufwa mu kipatela. Naile na kumumona. Bamupele muchi watulo, Na...wavula bingi, kyakuuba mba walajiletu, kabiji kechi Naambilepo nanji ne. Lukeelo lwalondejilepo...Naipwizhe Lesa mba amulame na bumi poso nakonsha. Andy ke muntu wawama, bino kechi wajinga Mwinakilishitu ne. Aye kechi mwisho wami ne; aye ke muvyala wami, wasongola muvyala wami.

Kabiji Bataata kazhi ba Ade byo bambujile, kasa baimana byobya, baambile mba, “Billy, yonse ye myaka eite ya bumi bwanji, ukyangye kwingijilapo Lesa ne. Bino,” waambile mba, “milungu icheche yapitapo waikele mu nzubo...” Aye, na myaka eite, mambo, kechi ubapo mingilo yavula yakosa ne. Bino waambile... .

Aye wamwichile ne kwamba mba, “Ade, wayuka kine kintu nyi? Kilishitu waji kwiya kwi amiwa pano, mamineti acheche apitapo.”

Aye wamutajile, ne kwamba mba, “Andy, tuji—tuji... Lukatazho lujipi?” Aye waambile mba... .

Aye waambile mba, “Ine. Aye waimene kulubaji lwami, kabiji Waambile kintu kimo.”

Wamwipwizhe mba, “Kika Aye kyo aambile?”

“Kiji palutwe kukila ne byo mulanguluka.”

³³ Mu milungu icheche kufuma popa, ibiji nangwa isatu, wakwachilwe na kalepu kabiji walajiletu mukipatela na kalepu, na kufwa. Naambile mba, “Bataata kazhi Ade, kimulenge buvu pa kubula kungita nangwa muntu mukwabo, pakuuba mba muchima wanjiki ekale winengezha pa kikye kimye kyo afikapo.”

³⁴ Amiwa naipwizhe Nkambo, lukeelo lwalondejilepo, byo Na...Aye kechi waambilenga ne, nanchi Namwipwizhetu. Naambile mba, “Mwakonsha kung’umvwa, Bamwisho ba Andy?” Kabiji aye—aye wakonsheshe kwitabizha pacheche na mutwe wanjiki ne kwendesha mibanga yanji. Namulombejile, na mwambijile mba asolole bubi bwanji ku meso Lesa. Nakebele ku mubatizha, kabiji ne Bataata kazhi ba Ade nabo bakebele kubatizhiwa.

³⁵ Kabiji Nayile momwa mu kibamba, na kumona inetu mwanyike wikala mukikala kulo papo, ye batwajilenga

kukipatela kya bankonye, kabiji Nkambo wamubijile kintu kikatampe bingi, wayishile ku nzubo.

Kabiji, pakuya mu mukwakwa, Nasambakene nyenga wachiluluka, kabiji waipwizhe mba, “Ke yobe Mulongo Branham?”

Naambile mba, “Yami iye.”

Aye waambile mba, “Uvulukepo? Amiwa ne Mrs. Drye.”

³⁶ Kabiji Naambile mba, “Ee, Amiwa naketekela Navuluka. Pete Drye ne bakwabo.” Naambile mba, “Ee, Na—Nakuvuluka.” Aye watajile mu kibamba, kabiji byo twauble... Nakuminye kyo aambijile kyokya. Kabiji, momwa, Bamwisho ba Andy babukile pa mwanya, ne kwikala peulu, kasa abena kwendesha maboko anji ne mikoko nobe muntu uji yense, nakweseka kutola kintu, kintu kya kumwanya kyajinga panshi, pakuuba mba afumepo ayenga. Pano babena kwiya na kubatizhiwa mu Jizhina ja Nkambo Yesu, mwine ne bakazhi banji.

³⁷ Nanchi, kyo Naambila kyokyo, kiji kwalepa kukila byotulanguluka. Kabiji Naketekela mba aye *Milungu Makumi atanu naabiji Yakwa Danyela* yakonsha kwitulengela kukwatakanya.

³⁸ Pano, balongo betu bavula baki Pentekosito, kyo Najikwamba kala patepu, namba bapachika Kikye. Abo babena kupembelela kikatampe, kintu kyabaya kumweka. Kabiji, balongo bami, inge mwakonsha kuteleka bulongo, kabiji kechi... kabiji telekai, mwakonsha kutana kuuba mba abya bikatampe, bintu byabaya byapita kala. Yesu winengezha kubwela.

³⁹ Akyo Kipwilo kikafumapo mu kyapitala kyabu 3 kya Lumwekesho. Kafwako kyaambiwa pakyokyo ne, kanatu kintu kyapelako ke muluwe wapelako wa nkulo. Nanchi, ke kwingila na ba Yudeya poso kwiya jibiji na Musongwa, mu kyapitala kyabu 19. Kufuma mu kyabu 6 kufika ne ku kyapitala kyabu 19 ke Bayudeya bonka bonka.

Ako nko Mbeni kukeba kufika mulongo wami wawama mu kimye kya tutetesho, Mulongo Wood, ao patanshi wajinga Kamonyi wa Yehoba, aye ne kisemi kyanji kyonse, kuno lukeelo luno, kabiji aba ba “aduleendi fote foolo sauzande” kechi bajinga, kafwako nangwa kimo kyakuuba na Bangetila ne. Aba ke Bayudeya. Mwamona? Kabiji kechi ye Mubiji wafyamika wa Kilishitu pantanda leelo ne.

Aye Musongwa ke Mubiji wafyamika. Konka ku Mupashi Wazhila atweba twabatizhiwa monka mu Mubiji wafyamika.

⁴⁰ Pano, twayuka kyokyo mu Buuku wa kwa Danyela papo, apo po tubatangenga, tusa kwikitanga ne jikwabo mambo ke Kyambo Kyanji. Mu kyapitala kyabu 9 kya Danyela, veleeshi yabu 24.

Makumi atanu na abiji a milungu ya myaka beitungwela balongo bobe ne muzhi wenu wazhila, mu kupwisha mizhilulwila, . . . ne mu kukanya bundengamambo, ne mu kufuchila bubi, ne mu kuleta bololoke bwa myaka, ne mu kushinka na katetesho bimwesho bya bangauzhi ne mu kushingapo manyi apa pene Pazhijisha.

veleeshi wabu 25, “Byonkabyo uyuke ne kumvwisha, mba kufuma . . .” Pano, akyo kyotubena kwambapo, kabiji twapelejile pa kyokyo Pamulungu wapichile bufuku, “kushingapo manyi apa pene Pazhijisha.” Apo ipo po tusakutapila lukeelo luno, pa veleeshi wabu 25. “Byonkabyo . . .”

Byonkabyo uyuke ne kumvwisha, mba kufuma ku kyokya kimye kyo bakapainamo mukambizho wa kunengezha ne kushimukulula Yelusalema (ye “muzhi obe wazhila,” mwamona) kufika . . . Mushingwa Mfumu kukekala milungu ya myaka itanu na ibiji, ne milungu ya myaka makumi atanu na jimo ne milungu ibiji: ne kushimukulula mukwakwa jibiji, kabiji ne nsakwa, mu myaka yakatazha.

Kabiji pa kupita aya milungu makumi atanu na jimo ne milungu ibiji awa Mushingwa ukachibiwako, pa kubula mambo: kabiji ne bantu ba mfumu ukeyapo bakonauna muzhi ne nzubo yazhila pamo; ne mpelo yanji ikekala nobe kukumpulwa na muyulo mukatampe, kabiji kukekala nkondo ne bya lonaiko byatongolwa kufika ne ku mpelo.

“Kabiji . . .” Pano, vulukai, ayo yo mpelo ya nkondo. Tuji nakyu pa bboni papo. “Kabiji,” pano tubena kutapa kintu kikwabo.

Kabiji awa mfumu ukalayang’ana na bavula lulayang’ano lwa mulungu umo: kabiji mukachi kayewa mulungu ukebakanya kulambula bitapisho ne milamba, kabiji ukapingakenyamo kya bunya kileta lonaiko, kufika ne kupelo, (byo, byonka), poso aya mpelo yamutongwelwa awa monaushi ikamufikile.

⁴¹ Oo, ng’anyi lufunjisho! Naambijile ku bakazhi bami juba jikwabo, “Nakumya kana bantu kine babena kwikyumvwa.” Pano, Nakeba mba mwikyumvwe. Kechi . . . Inge anweba, twafwainwa kwikala ponkapo juba jonse, ikalaitu. Pano, twa—twa—twakeba kwikyumvwa. Mwamona? Twa—twakeba kuyuka mba bo Bukine. Kabiji, anweba, inge mwakonsha kwikimona! Kabiji Nsakwipuzha, kapepo . . .

⁴² Kabiji pano, palutwe, Amiwa nsakwikisha kyakobama kyanembwapo, kabiji anweba—anweba mwakonsha kwikinemba, palutwe. Mwaiya muno mabaanga, kimye kyonse

kyo mubena kukeba, mwakopolola byalengwa ne bikwabotu. Kikemukwasha kumvwisha. Oene mambo o Nabikila popa, pakuuba mba anweba mukwatakanye.

⁴³ Pano, twayai tubwelulukemo pacheche pakuuba mba muyuke kintendekesho. Pano kwajinga... Danyela wateele muchima ku bantu banji, mambo akuuba mba watangile Yelemiya ngauzhi, kabiji waumvwine mba Yelemiya waambile mba bakekala mubuzha pa myaka makumi atanu na abiji. Kabiji pano, wamwene kabiji amba baikala kala myaka sikisite-eiti, nanchi wayukile mba kimye kyafikila pepi. Nanchi walekele mingilo yanji yonse, ne kwibileka, byonka byokyajinga, mitanchi ya mingilo yanji ya pajuba pajuba. Watajile kilungi kyanji kwi Lesa, ne kumvwala byamajilo ne kwipukuta buto, kabiji wazhijikijilwe nazala kabiji ne kulomba, pakuuba mba ayuke kimye po kyakonsha kufikila. Nanchi twatana, monka mo Naambila kala. . .

(Mwakonsha kwikizhalulula bibye, kutala ku *lolwa* lubaji, pachechetu?) Kileta mwela, kyaisha bingi peulu. Kilengela jiwi kukuluka. Pano. . . (Nakusachila, mulongo.)

⁴⁴ Pano, twatana kuuba mba, Danyela, wakebejilenga bantu banji yuwe sawakya. Kabiji Nalanguluka mba, inge Danyela, watangile bangauzhi bajingako kunyuma yanji, kabiji wajinga na bubwe buyuke, bwakuuba mba bajinga kwipi na mpelo, kabiji wakebele Lesa, wakebelenga kuyuka mpelo kana iji pepi byepi, nanchi Nalanguluka mba twabingishiwa, pakumona mba tuji kupelo ya mukwakwa, kechi muvwale byamajilo ne buto ne, pakuuba tayai bintu bya muntanda, ne byakusakasaka bya buno bumi, kabiji kebai Lesa, muyuke ng'anyi juba ja mu mwaka jotujimo, mambo twamona mba tuji kupelo, kabiji nanchi Kipwilo kyafwainwa kuzhikilwa nazala ne kulomba kabiji ne kwinengezha. Oene mambo o Naesekela kwikisenda amiwa mwine. . . Kwakubula kuyuka ne mwakulondolwela kikye, mambo Amiwa kimye kyonse ne kipitaila, kabiji ne kwamba mba, "Aya milungu makumi atanu na abiji yakwa Danyela," mambo kechi Nakonsha kwikyumvwisha ne. Kabiji oene mambo o Nekisendela amiwa, kweseka kwikilondolola. Kabiji Naketekela, na bukwasho bwa Nkambo, Nakonsha kwikyuba na lusa Lwanji, kwikileta pantu pamo, ne kwimumwesho byo tuji pepi na Kwiya kwa Nkambo.

⁴⁵ Pano, Danyela wajigatu mu myaka ibiji. Kabiji twatana kuuba, mba, kimye kyo ajinga mu milombelo, awa Malaika, Ngabaliela, wayishile kwi aye; kabiji kechi walondolweletu kimye bantu banji po bakafuma mu mubuzha ne, pano, kabiji, ne byonse byatongwelwa bantu banji, byonse byashalako bya bantu banji. Aye waambile mba, "Kuji milungu makumi atanu na abiji yashalako ya ba Yudeya."

46 Nanchi, twatana, kuuba mba Wajinga na bintu bitanu na kimo. Kabiji kintu kimo, kyajinga kupwisha mizhilulwila; kabiji—kabiji ne kukanya bundengamambo; ne mu kufuchila bubu; ne mu kuleta bololoke bwa myaka; ne mu kushinka na katetesho bya bungauzhi; kabiji ne mu kushingapo manyi apa pene Pazhila.

47 Kabiji twasendele, Mulungu wapwa lukeelo, Danyela mu musango wani kokwa, wa kulomba. Pamulungu Wapita mabaanga abufuku, na kupana Binembelo, pakuuba mba bantu bakonsha kwibitanga umvwe babwela ku manzubu. Bushe mwibitangile nyi? Bushe mwibyumwine bulongo nyi? Kyawama!

48 Pano, bintu bitanu na bibiji. Kabiji twatana kuuba mba, pa bibye bintu bitanu na bibiji, “kushinga manyi apa peene Pazhila,” twatana kuuba mba “peene Pazhila” kimye kyonse kimenako Kipwilo, Tabbanako. Kabiji kintu kyapelako kyakubiwa, kyajinga kushinga manyi peene Pazhila, ao ke Tabbanako wa mu Myaka kiumbi kimo Aye kyo akekalako mu kimye kya Myaka kiumbi kimo, mo tukekala.

49 Pano, leelo, tubena kufwenya kwipi, “Milungu makumi atanu na abiji kyokika?” Kabiji akye ke kintu kyanema bingi, milungu makumi atanu na abiji.

50 Pano, twayuka mba Binembelo kechi byakonsha kubepa ne. Bafwainwa kwikala Bukine. Kabiji inge yuwe Malaika Ngabaliela wayishile na kubuula Danyela amba kujitu milungu makumi atanu na abiji yashalako ya ba Yudeya... Pano, twakonsha kubika kyokyo ku moba-sikisi... nangwa mulungu uji na moba-sebeni. Pakuuba, mu bungauzhi kimye kyonse kipanwa mu bishipi.

51 Kabiji nanchi, kwakubula ne luzhinauko kupita mu nkulo, kwajinga ma aduleendi a ma aduleendi a bantu, bafunda, bantu bafikilamo, baesekelenga kulondolola milungu makumi atanu na abiji byo bika. Kabiji Natanga byavula byo balondolola pakikye. Kabiji Amiwa nasachila bingi Mr. Smith, wa ku kipwilo Kyasabata, pa milanguluko yanji. Amiwa nasachila bingi kwiba Doko. Larkin, pa milanguluko yanji. Amiwa nasachila bingi abo bafunda bakatampe, pa milanguluko yabo pa kikye. Kabiji pa kwibitanga, bikwasha bingi, kyakuuba mba Nakonsha kutana pamo pamo paji bulongo. Bino pakutola milanguluko yo Na—Nalanguluka mba yo Nakonsha kulondolola, Napalangwizhe mu esakolopindya, wa “kimye,” pa kukeba kuyuka “kimye” kyalumbulula ka.

52 Kabiji twatana papo, mba tuji na “kimye, kya kimye, ne kwabanya kwa kimye.” Nga *kimye* kyo kika? Nga *mulungu* ye muka? Pano, akye kyajinga fili sauzande, foolo aduleendi ne myaka sate yapita, kufuma pakikye, kufuma patatwijile Lesa kwingila na Muyudeya; yavula, myaka yapita yavula. Danyela

wajinga B.C., kabiji akya kimye kyajinga B.C. 538, myaka 538 Kilishitu kasa akyangye kwiya, byo aambile kikye pa “kimye, kya kimye, ne kwabanya kwa kimye.” Kabiji, milungu makumi atanu na abiji, monai pafwainwa kumupezha milungu makumi atanu na abiji. Kika, aye wakijingatu mu Babiloni, mu milungu makumi atanu na abiji, nangwa byonkabyo Lesa wamubujile amba akya kyo kyonka kimye kyose kyatongwelwa bantu.

⁵³ Bino, kipwilo kyami kuno kyayuka amba yonse ye myaka Amiwa ne mubuula, “Inge mukeba kuyuka ing’anyi juba ja mulungu, monai pa kalenda. Bino inge mubena kukeba kuyuka kimye kyo twaikalamo, monai Bayudeya.” Akya kyo kyonka kiyukilo kya kimye. Lesa kechi—kechi wapainepo kimye kya ba Ngetila ne; kechi kwajingapo kimye kyapewa ne. Kabiji apo po Nalanguluka mba bavula banembeshi bakatampe po balubakena, mambo baesekelenga kubika kikye ku Bayudeya ne Bangetila, mambo Aye waambile mba, “Bantu bobo.” Bino Aye waambilenga kwi Danyela, kechi ku Kipwilo ne; bantu ba kwa Danyela, Bayudeya. Inge Aye waambilenga ku Kipwilo, kuuba kyaingila nangwa pachechetu ne; ako—ako ke kunyuma kwine, ne kwiya kwa Kilishitu kasa kuyangye kwikalako ne. Kyafwainwa kupwa mu musango uji yense wa milungu yabungauzhi mo mwakonsha kwikibika. Kyapwa kala. Pakuuba Aye waambilenga ku Bayudeya, onkao mambo mu Yudeya kyo kiyukilo kya kimye.

⁵⁴ Anweba mwavuluka kuno, kechi papita kimye kyabaya ne, kimye Mulongo Arganbright, wa ku California, kasung’amiwatangi wa ba International Full Gospel Business Men’s Association, wayishile ku nzubo yami na kuleta awa—awa tepu; kabiji kechi wajinga tepu ne, pakuuba ke—ke filimu, ao abo. . . wa *Mamineti Asatu Kufika Pakachi kabufuku*. Awo wafumine pa mpeselo ya bakisayaasi. Byo Namwene booba Bayudeya ke babwele, kubwela ku Yelusalema, Naishile kuno ku tabbanako, kabiji Naambile mba, “Naumvwa nobe Naaluluka jibiji.” Bavula mwi anweba mwavuluka. Naambile mba, “Kumona booba Bayudeya ke babwele kwabo!”

Yesu waambile, mu Mateyo kyapitala kyabu 24, “Inge mwamona kichi kya mukuyu kyasapuka mabula.” Anweba yukai kya kumonako, mwamona, Bayudeya ke babwele!

⁵⁵ Pano, Amiwa njina byambo byanembwa papo. Nafwainwa kutemwa kuya mubibye. Pano, pano, Amiwa—Amiwa nsakusendatu kimye kyami, pakuuba mba ne anweba mwakonsha kwibinemba. Pano, abye byonse byubiwa, abye. . . Pano atweba. . . Monka mu kimye kyo tujimo ponkapano, byonse bye bikobiwa ku. . . Ke bya Kiyudeya; kafwako kya kubiwa ku Kipwilo ne, nangwa pacheche ne. Kyonse kyakufuma mu Lumwekesho kyapitala kyabu 3, kufikatu ne ku 19, kechi kijipo nangwa na kimo kyakuuba na Kipwilo ne. Kuuba mwikilengela kyaingila bulongo ne. Kechi kokiji ne.

56 Pano Nakeba kulondolola byo Nataine bibye. Pano, pa bbondi, anweba bavula mwakonsha kumona mba ne kilenga, na bimye byabalang'ana, bimye byatalamuka, byo kyaiya mu mpuzha, pakuuba mba kilengwe muntu yense omvwishe. Anweba mwakonsha...Anweba kuuba mwibimona kufuma kunyuma ne, byo Naketekela, ke ndembelo icheche bingi. Kabiji aye ke nembelo yakwa Becky. Nalangulukile...Kabiji, akya kipikichala, Najinga na kyatama bingi kukila ne kyokya. Bino, Becky walengele kyokya, kipasha kya kiloto kyakwa Nebukadineza. Kabiji Nalanguluka mba kyamweka pakatampe nobe nsongwakazhi, Becky, kukila byo kiji na mwanamulumu. Bino, nangwa byonkabyo, ki—kibena kupana sawakya ukebewa, kyonka kyo tukeba.

57 Bino, inge twatanga mu Baibolo mba kuji milungu makumi atanu na abiji yatongwelwa pa bantu, pano, aye...kechi kyalamata ku Kipwilo ne. Milungu makumi atanu na abiji kechi ijipo na kyakuuba na Kipwilo ne. Inge mwamona papo, pa kyalengwa, Njina nkulo ya kipwilo pakachi ka milungu makumi atanu na abiji.

58 Tuji nakyoy papo. Umo mulongo wa ku Georgia witulengejilekyo kuno, byo twapichilenga mu mankulo a bipwilo. Kabiji twaketekela mba twakonsha kuyuka byo kyalumbulula. Akye kitoka mu kipwilo papo, kyalumbulula mba kyonse kyajingatu kyabutumwa. Kabiji mu nkulo ya bubiji ya kipwilo, bajinga na lufunjisho lwa ba Nikolaita, nangwa, bajinga na mingilo ya bena Nikolaita; kechi kyaikajile ke lufunjisho ne. Mu nkulo ya busatu ya kipwilo, kyaikajikilwe ke lufunjisho. Kabiji mu nkulo ya buna ya kipwilo, kyaalwilwe ke kabungwe, ne kwikajikwa bupapa bwa Benaloma. Kabiji mu—mu nkulo ya buna ya kipwilo, aya yajinga nkulo ya mfishi.

Inge mwamona, yonse mfishi iji popa yaimenako Bunikolaita, nangwa Bwinaloma. Lubaji lutoka lwaimenako Mupashi Wazhila, ke Kipwilo. Kabiji, byonka byo kyajinga mu kimye kya kwa Paulo Wazhila, kyonse Kipwilo kya butumwa kyayujilwe na Mupashi Wazhila. Pano bamunema ba mukafulumende batwelelemo. Nanchi mukupezhako kyaikajile mu maboko abo kabiji mwalengelwe kipwilo kipya. Kabiji kipwilo kichechetu kyasokelwe, ne kwaswa mabwe, ne kujiwa ku babokwe, kabiji ne bintu byonse.

59 Mu kimye kya lifomesheni kwaishile Luther, kyeya kyatokako pacheche, mwamona. Mu moba akwa Wesley, mwaisihile kyeya kyabayako. Pakuuba mu nkulo ya kipwilo yapelako papo, nkulo ya kipwilo kya Benanikolaita, ayo yo nkulo atweba...Kechi Benanikolaita ne, pakuuba ya bena Laodikea, ayo yo nkulo mo tubena kwikala. Anweba mwamona, kechi muji Kyeya kyabaya ne.

⁶⁰ Muntu umo, byo amwene kyalengwa papo, waambile mba, “Bumvu bwikale pe obewa, Mulongo Branham! Ajino juba jikatampe ja byakufunda!”

Naambie mba, “Amiwa nsakutwelelamo, inge kyaletwa panshi, akyo kechi kiletapo ne buwame ne, inge mwatana bene batokato michima, basemwa jibiji ku Mupashi.” Vulukai, aye yoyoka nkulo ya kipwilo ayo Kilishitu po abikwa pakyangye ya kipwilo Kyanji Aye mwine, pa byonsetu. Tuji na lushimuno lwabaya bingi, bino, “Bushe tuji nakintu nyi?” kyo tubena kwambapo. Bushe kine Kilishitu uji mu kipwilo nyi? Kikekala bacheche bingi.

⁶¹ Pano, twayai tuntachike milungu makumi atanu na abiji yakwa Danyela. Bino Nakonsha kubwezhapo jibiji papo; bamwingilo wa Mamboawama, inge mwapachika na kikye, kijitu bulongo. Bya abanwa mu bimye bisatu, nobe byo twatana mu Danyela 9. Bimye bisatu. Kitanshi, kimye kya milungu ya myaka-itanu na ibiji; milungu ya myaka makumi atanu na jimo ne milungu ibiji, yo sikisite-tuu; apa bino ke kimye kya mulungu-umo. Bya abanwa mu bimye bisatu byapusana.

⁶² Pano, Ne byabanya papo pa bboni. Kimye kitanshi; kimye kya bubiji; kabiji mo nayukila, Mamboawama, na Mupashi Wazhila, amba, kimye kya kupelo, Lesa ukabwela ku Muyudeya.

⁶³ Pano, twayuka, mwaila Mamboawama onse, Paulo wafunjisha, ne bakwabotu, amba Lesa ukabwela ku Muyundeya. Kyawama, pano, inge Aye ukabwela ku Muyundeya, twakonsha kwikibika byepi mu kimye kya kwa Danyela? Twafwainwa kwi kibika mu ino nkulo yapelako. Kabiji kikafikizhiwa panyuma ya kuya kwa Kipwilo kya Bangetila, mambo Aye wingila na Isalela nobe kyaalo, atweba pa muntu bukebuke.

⁶⁴ Bino, Amiwa njina bimo byanembwa papo byo Nakonsha kutemwa kutanga kwi anweba byo tubena kuya kulutwe. Pano:

*...kufuma ku kyokya kimye kyo bakapainamo
mukambizho wa kunengezha ne kushimukulula
Yelusalema...*

Akyo, kyajinga pajuba jabu 14 Kisaka. Inge kuji wakeba kwibinemba, mu Kihebelu mu kamutana watelwa mba *N-i-s-a-n, Nisan*, kyalumbulula mba “Kisaka.” Sawakya wapainwe pa juba ja 14 Kisaka, B.C. 445, sawakya wapainwe wakushimukulula, wakushimukulula tepo. Kyumvwai, anweba bantu monka mo mwatangila Binembelo. Poso byo bapwishishe, kyasendele myaka fote-naini pakuuba mba bapwishe tepo ne muzhi, kwi bishimukulula. Kabiji nobe byaamba Baibolo papo, Danyela ubena kwamba, nangwa Malaika kwi Danyela, amba:

*...ne nsakwa, kabiji bakashimukulula muzhi mu
myaka yakatazha.*

Kabiji atweba bavula twavuluka, byo bashimikilenga, bajinga na kikombola mu kuboko kumo ne mpoko kukwabo, na kukeketa balwanyi. “Kabiji bikashimikwa mu myaka yakatazha.”

⁶⁵ Nanchi, apo ipo po Nataine byobyoy, kumona moba ami. Pano, tuji na abiji, asatu makalenda apusanapusana. Tubwele ku kalenda wakala ulonda pa bilengwa bya mulwelele, kabiji twatana kuuba mba mu Julian kalenda uji na fili aduleendi, sikisite-faiwi kabiji ne kibese kimo pa bina bya juba mu mwaka. Babelenga bibye ponka pakupita kwa Saladisa kabiji ne tukwabo tubaangabanga twapusanapusana, ne bikwabotu. Byo byo bebibelenganga. Pano twatana kuuba mba, mu kalenda wabena Loma ye tujimo kino kimye, mu mwaka umo muji moba fili aduleedi ne sikisite-faiwi. Pakuuba wa Bwinakilishitu, nangwa kalenda wa bungauzhi, uji na moba fili aduleedi mu mwaka umo. Pano, mwakonsha kukumya akye kivundakanya byo kyaishile.

⁶⁶ Pano, akye Nakonsha kwamba nobe amiwa mwine mbena kwamba. Naketekela mba kunyuma kokwa muyulo kasa akyangye kwikalako, kunyuma mu moba akwa Yoba, ne bikwabotu, balamanga kimye kwingijisha tubaangabanga. Kabiji twayuka mba, nangwa kunyuma akya kimye kasa kikyangye kwikalako, ntanda yaimenetu bulongo. Kabiji pano monka mu bundengamambo bwa muntu, ntanda yalobele na meema, kabiji yaalulukile kwaikala ne muyulo, kasa tukyangye kwikala na mabebe a mashika, kabiji ne bikwabotu, kabiji peulu ponse ne panshi ya ntanda payulatu mabebe. Twayuka kyokyo. Kabiji ntanda kechi yaikala bulongo ne. Yaikala yasendama. Akya kyalengejile yasukena kufuma ku ng’ondo ne tubaangabanga, nkoyatajile, kabiji yatajile kungi. Nangwa—nangwa, kechi mwakonsha kutwajijila na kulaminako kimye ne, mambo yaikala lubaji lumo, yaikala yasendama. Onkao mambo, kechi yatajilenga ku tubaangabanga pa kimye kimo ne, mambo ya—yafuma mu kifulo kyayo pa kutala ku tubaangabanga. Mwaumvwa nyi? Naketekela mba byo byokiji.

⁶⁷ Kyaikala muyekawa musango. Kabiji kyamweshatu mba ke kibesetu kya kimye. Mwikimona nyi? Lesa kechi uji na bintu byafuma mundonda ne. Aye wibilekatu nakuya byonkabya pa kimye kicheche. Kabiji Naketekela kuuba mba akya kintu kyaubiwe.

Kabiji mu ano moba apelako ipo Lesa po akasolola bibye byafyamika ku Kipwilo. Aye kechi wibyubilepo kunyuma ne. Kabiji ene mambo Aye kyo abujila kwikyuba, ke kulama Kipwilo na kukeketa ne kulomba kimye kyonse, kwakubula kuyuka kimye po kikeya ne. Bino vulukai, mu Danyela 12, Aye waambile mba, “Bamaana bakayuka pakupelako, mu jino juba japelako.” Mwamona? Kyapainwe kwi aye.

68 Awa Mupashi wa maana ukeya mu Kipwilo, na kubulang'ana mu Kupwilo, na lumwekesho lwa Mupashi Wazhila, ne kuletamo Kipwilo kabiji ne kusolola juba jo tubena kwikalamo. Nobe byonka byayishile Gabaliela kwi—kwi Daniel, Mupashi Wazhila wiya ku Kipwilo mu moba apelako, na kusolola bikatampe, byazhika, bintu byafyamika. Bushe mwakwatakanya nyi?

69 Pano, akyo kyakonsha kufumyamo mwaka wa byakumona bya mwiulu nangwa mwaka wa Juliana, kalenda, mwamona, ne mwaka wabusendwe, mambo akuuba mba ntanda yasendama. Atweba bonse twayuka kyokyo, kufuma mu kufunda ku sukuulu. Kabiji yafuma mu kifulo kyayo, onkao mambo, atwa tubaangabanga, kechi twakonsha kupita mundonda ya ntanda pa kimye kimo ne. Onkao mambo, kalenda wabena Loma waya mungi, ne aye, mambo moba kuuba mwiabika pamo ne. Paji bintu byavula byo Nakonsha kubula kwamba pano ne. Twatana kuuba mba, ne kine kismewa, kitufunjisha mba kujitu moba sate mu mwaka.

70 Pano, twayai tuye mu Lumwekesho mo tusakumona moba abangauzhi babiji. Aye Baibolo waamba mba, “Bakaulenga moba kiumbi kimo ne bitota bibiji ne makumi atanu na jimo.” Pano, tolai kalenda wa bilengwa byamwiulu, wakonsha kupita kwalepa bingi ku myaka fili-na afu. Kabiji mwatola ku kalenda wa bena Loma ye tuji nanji leelo, wakonsha kupichila kwalepa bingi. Bino umvwe mwatola kalenda wa bungauzhi, uji na moba afikilamo mu kiumbi kimo ne bitota bibiji ne makumi atanu na abiji, moba sate mu ng'ondo umo. Mwamona?

71 Tuji na moba sate mu bang'ondo bamo, sate-wanu balondelapo, tweti-eiti mu bamo. Monai, bonse twalubilamo. Bino Lesa kechi ujipo na byaku-vwangakanya ne, peulu-nepanshi, lunyuma-ne-lutwe. Aye byonse byubilwatu pamo. Ee, mwane. Kine byonse pamotu, moba sate mu ng'ondo; kechi sate-wanu ne, ke sate, ne kintu kikwabo. Mwamona? Nangwa byonkabyo byonse bye byaubilwe monka mwaila kufukula kwa Lesa, pakuuba mba Kipwilo kikale kibena kulaba ne kulomba, na kwinengezha, ne bya kuvwala byaomvwewa mu Mashu akwa Mwanamukoko. Bino, oo, mu ano moba apelako, Aye walaile! Uu-uu. Pano twamona kimye kyo tubena kwikalamo. Pano, vulukai, kine kintu, ene mambo, akubila kikyey.

72 Pano, inge kwajinga sebeni... Talai, kuji moba makumi ana ne atanu na ana... myaka fote-naini, nangwa byonkabyo, mu kimye kya kushimika tepo. Aya sebeni, ke milungu sebeni ya bungauzhi, milungu sebeni, mambo kuji milungu sebeni watongolwa ku tepo, ya kushimukulula tepo. Kabiji ya shimikilwe monkatu mu myaka fote-naini. Pano tuji na kilumbululo kya kimye kya milungu, mambo inge Baibolo waamba mba, Malaika waambile mba, kyasendelwe milungu sebeni ya kupwisha kushimika tepo. Kabiji yajinga yafikilamo mu myaka fote-naini ya kushimika tepo, kufuma—kufuma mu

Kisaka 14 kufika ne pa B.C. 5—538. Poso tepo washimukulwilwe jibiji, ne mikwakwa yabwezhiwe, ponkatu pa myaka fote-naini. Nanchi, twaikala naka? Twaikala naka? Mambo, inge milungu sebeni yalumbulula myaka fote-naini, nanchi mulungu umo witupa myaka sebeni. Kabiji bimye sebeni biye sebeni ke fote-naini. Abyo kine ibyo. Abyo byokiji.

⁷³ Nanchi pano kafwako kufwanyikizha pa kikye ne. Twayuka pano mba mulungu umo walumbulula myaka sebeni. Mwikyumuwa nyi? Twayayi twikyambe bonse pamo: “Mulungu umo upana myaka sebeni.” Pano twayuka mba tuji nakyo. Umo mulungu upana myaka sebeni.

⁷⁴ *Apano* potuji, ponkapo, mulungu mutanshi. Myaka fote-naini ya kushimukulula tepo. Pano, awe mulaini wapeulu waimenako kyaalo kya Bayudeya byo abena kukilang’anya. Akye kyo kimye. Kabiji umvwe wapona panshi papo, wafumamo mu kyaalo kya Buyudeya, ke kuya mu kimye kya Bangetila. Kabiji waya peulu jibiji ne kukwata jibiji Isalela, ne kutwajijila kuya kulutwe.

⁷⁵ Pano, Bangetila kechi bapewepo kimye ne. Kyaambiwatu mba, “Kimye kya Bayudeya.” Kabiji twatana kuuba mba, nangwatu Yesu kechi wibapelepo kimye ne. Mambo twatana mumwe, mu Luka 21:24, Aye waamba mba, “Bakamunyataula Yelusalema poso kimye kya ba Ngetila. . .” Lekai ng’ambule kyokyo. Mbena kwikyambula kwingijisha kulabijila. Lekai ne kitange, mambo bikekala pa tepu, nanchi tubena kukeba kuuba bulongo. Kijitu bulongo, inge mubena kukeba kuzhikula pamo ne amiwa, mu Luka Wazhila 21:24. Amiwa ne kifunjile bingi bulongo, mo Nakonsha kubila.

Kabiji bakepaiwa na mpoko, ne kwibatwala mu . . .

Ng’anyi ye Abena kwambapo? Bayudeya. Akwa kwajinga konaunwa kwa tepo, mu A.D. 70.

. . . kabiji bakatwalwa mu buzha mu byaalo byonse: . . .

Pano vulukai, kechi monka mu Babilona ne, kechi monka mu Loma ne, pakuuba mu “byaalo byonse.” Ako iko Muyudeya ko aji leelo, “byaalo byonse.”

. . . ne Yelusalema bakamunyataula ba Ngetila, poso bimye bya Bangetila byapwa.

⁷⁶ Nanchi, kuji kimye kyanwa, bino kafwako muntu nangwa umo wayuka kimye ne. Mwamona? Ke kintu kyafyamika, mwamona, kimye kya Bangetila. Pakuuba, Bayudeya. . . Nanchi, kechi twakonsha kubulang’ana kimye kupichila mu Kipwilo ne, nangwa Kyabwela panyuma nangwa kana Kibena kutwajijila, nangwa na byo Kibena kuba. Anweba kechi mwakonsha kubulang’ana kupichila mu kyokyo ne. Pakuuba, monai pa Bayudeya, awa ye kalenda wa kimye. Bushe mwikimona nyi? Lesa kine wibapele juba jimo, awala umo, ne kimye,

pakuuba Aye kechi wikyubile na Bangetila ne. Aye wikyubile ku Bayudeya, nanchi twayai tumone Bayudeya, nanchi po twakonsha kumona pepi potuji.

⁷⁷ Pano, pano, milungu sebeni yajinga myaka fote-naini. Paikala patoka pano, amba mullungu umo ke—mulungu umo ke myka sebeni; mulungu umo, myaka sebeni.

⁷⁸ Pano twabulwa mba, “Kufuma ku kyokya kimye kya kupainamo mukambizho . . .” Pano, papo po patanwa lukatazho. Pano twabuulwa mba:

. . .kufuma mu kyokya kimye kya kupainamo mukambizho wa kushimukulwilamo muzhi kufika kwi Mesiyasa (kabiji Mesiyasa wajinga Kilishitu, nangwa byonkabyo) kukekala milungu sebeni, kabiji milungu makumi atanu na ibiji: (kumvwangapamo ke milungu sikisite-naini) . . .

Mwamona? Kijitu bulongo. Kabiji bimye sebeni biye sikisite-naini bitupa myaka foolo aduleedi ne eite-fili. Pano, mubena kwikyumvwa nyi? Inge mubena kukeba kupitulukamo jibiji, Nakonsha kutemwa kwikyuba.

⁷⁹ Pano twabulwa mba, “Kufuma kimye kyapaijilwemo mukabizho wa kushimukulula muzhi, kufika kwi Mesiyasa, kukekala sebeni,” (sebeni, akyo kyo kitanshi—kitanshi, ponkapo) “milungu sebeni, ne makumi atanu na ibiji,” yapana, sikisite-tuu ne sebeni ke sikisite-naini, milungu sikisite-naini. Bimye sebeni biye sikisite-naini byakonsha kupana myaka foolo aduleedi eite-fili. Onkao mambo, kufika kwi Mesiyasa. . . Pano tubena kwiya kululwe lubaji *papo*. Poso kwi Mesiyasa, kwafwainwa kwikala myaka foolo aduleedi eite-fili, myaka foolo aduleedi eite-fili.

⁸⁰ Pano, pano, Yesu, Mesiyasa, watwelele mu muzhi wa Yelusalema, na lushijilo, pa musana wa myule, pa Mulungu Walukindu, Mulombola jabu 2, a.d. 30. Yesu wayishile mu Yelusalema pa Mulungu Walukindu, A.D. 30. Kabiji pano, pano, kufuma mu B.C. 445 kufika mu A.D. 30, ke myaka yafikila foolo aduleedi sebetefaiwi.

⁸¹ Bino, monka mo twamwena kala, kuuba mba milungu sikisite-naini ipana myaka foolo aduleedi eite-fili. Pano, apo ipo peshila lukatazho, pokapo. Mwamona? Tujitu na, na panshilwa mu Baibolo papo, kimye, kujitu myaka foolo aduleedi sebetefaiwi. Kabiji, kya kine, ke myaka foolo aduleedi eite-fili, lupusano lwa myaka eiti.

⁸² Pano, Lesa kuuba walengela kyatupila ne. Inge Aye waambile mba kukekala moba mukananga, ke moba mukananga. Inge Aye waambile mba mukananga, nishi mukananga. Nanchi kika kyo musa kuuba? Pano, B.C. 475 kufika mu A.D. 30, ke Juliana nangwa myaka ya bilengwa bya mulwelele, ayo yafika ku fili aduleendi sikisite-faiwi ne lubaji lumo-lwa

buna lwa juba mu—mu umo. Pakuuba umvwe moba twiabwezha ku kalenda wa bungauzhi . . .

⁸³ Pano lekai ngimene ponkapo pa mineti umo. Pakuuba mba muyuke kwakubula luzhinauko ne, Amiwa kechi nakonsha kusendatu mpuzha imo ne. Nakonsha kwikipisha monse mu Binembelo ne kushinikisha kwi anweba mba moba sebeni ke oa sebeni, mulungu umo ke—ke myaka sebeni, mu Baibolo. Amiwa ne kyubiletu papo, mu Lumwekesho kyapitala kyabu 13, nangwa kyapitala kyabu 11 ne veleeshi wabu 3. Aba bangauzhi bakaulanga kiumbi kimo bitota bibiji ne moba makumi atanu na jimo, akyo kyafika pakachi ka mulungu wapelako wa Bayudeya, babwela bachibiwako kabiji ne Alamakindoni yatatulwa. Nanchi umvwe kyaikala byobyoy, byokiji ne jikwabo, kufika moba sate mu ng'ondo umo. Mwamona? Nanchi, ke—kechi ke moba sate-wanu ne moba tweti-eiti ne, kabiji ne bikwabotu. Ke moba afikila sate mu ng'ondo umo, pa kimye kimo.

⁸⁴ Kalenda wetu wa bungauzhi wituleta ku moba fili aduleendi sikisite, byonka byo tubena kwingijisha pakino kimye mu Binembelo. Tuji na moba afikila foolo aduleendi eite-fili. Abyo byokiji, foolo aduleendi eite-fili. Apo tuji na bukishika bwa bungauzhi, kine kyakine. Mambo, kufuma ku kimye kya kupainamo mukambizho wa kushimukulula tepo, poso konaunwa, byo bamukaine Kilishitu ne kumwipaya Aye mu A.D. 33, kimye Kilishitu kyo aipailwe, ke myaka yafikila foolo aduleendi eite-fili.

Mambo, kufuma mu kimye kyakupainamo mukambizho wa kushimukulula Yelusalema, kwatongwelwa milungu sebeni, akyo kyalumbulula mba ke myaka fote-naini. Kabiji myaka fote-naini yafikijilemotu bulongo. Kyawama, kufuma ku kushimukulula tepo ne kufika kwi Mesiyasa, pajinga myaka foolo aduleendi sate-eiti. Nanchi, foolo aduleendi sat- . . . myaka foolo aduleendi sate-foolo. Kabiji foolo aduleendi sate-foolo (kimye), fote-naini, ipana myaka foolo aduleendi eite-fili. Kyafikijilemotu, ponka pa juba, pa juba pa juba. Amena! Abyo bokiji.

⁸⁵ “Mesiyasa awa Mfumu ukeya.” Mwamona? Bimye sebeni biye sikisite-naini ke foolo aduleendi sat- . . . kabiji—kabiji myaka eite-foolo. Yafikilamotu, ya kumejiletu ponka. Nanchi, pano, twayuka bulongo, twayuka byokiji, akya akya Kinembelo kijitu bulongo. Byo kiji. Bino, mwamona, byonse bye . . .

⁸⁶ Kimye Lesa kyo aonawine ntanda na muyulo wa meema, kabiji ne kupipula bimye bya bintu biji mulwelele; kabiji pano lekai bena Loma beye kwingijila pa kalenda wabo, ao ufika ne kutoloka, kabiji ne bikwabotu. Kabiji Nalangu luka, mba, ne mu isankolopindya mo Nabatangenga . . .

⁸⁷ Kwamba mba, mwaila ndonda, Mulongo Kenny Collins, uji mu kishimikwa lukeelo luno nyi, Kenneth Collins? Wayuka

byo wantumijile awa isankolopendya mukatampe? Wamvuluka kyokyo nyi? Watumijile byavula pepi nobe kuyuzha mutoka. Nalangulukile mba, “Kika mu ntanda muntu jisengotu uji nobe amiwa kyo kengila nabyo?” Mwayukatu, aye Nkambo wakutangijilenga, Kenny. Imo mo Nafumishe masawakya, kufumatu mu yekawa isankolopendya, “kimye,” kabiji Natangilenga. Kabiji Becky wi engijisha ku sukuulu kwanji. Amiwa nji nao mwakutangila mwami, amwa monka mu kibamba kyami kyapanshi. Kabiji twayile kobiji na kwibitola, kabiji twamwenepo, ne kutana, byonka byokiji, mu onse makalenda ne bimye byaikalako. Mwamona? Nanchi, tuji nabyo.

⁸⁸ Abyo byokiji, kyakine, myaka foolo aduleendi eite-fili. Kufuma kimye kya kupainamo mukambizho wa kushimukulula—wa kushimukulula kishimikwa, kufika kimye kyo bamukaine Mfumu Mesiyasa, kyafika myaka foolo aduleendi eite-fili, kulonda kalenda.

⁸⁹ Pano mwamona, tubena kwingijisha kalenda yenka umo ponkapano. Mambo, inge Lesa waingisha yuwe kalenda, nishi Aye wafwainwa ku mwingijisha bimye byonse bya mu Baibolo. Abyo ibyo nyi? Lesa kechi upipula ne. Nanchi, inge milungu sebeni yakumene fote-naini, milungu sebeni jikwabo ipana myaka fote-naini. Mulungu umo ke myaka sebeni, monai, nanchi kyafikilamotu bulongo. Kabiji inge kyafikilamotu bulongo, kikafikizhiwa pamotu ne jikwabo. Amena! Oo, ami! Akyo kyandengela amiwa kumvwa bulongo. Oo, Ami—Ami—Amiwa natemwa, Amiwa natemwa kuyuka kyo Mbena kwambapo. Ne—Ne—Nekitemwa.

Mambo, nobe byaambile mulongo wakala, akwa ku Kentucky, kwi amiwa, amba, “Amiwa natemwa kuteleka muntu wamba, pa kintu kyo ayuka.”

Naambile mba, “Ne amiwa, pamo.”

Aye waambile mba, “Alo lolukatazho ne anweba basapwishi, kechi muyuka kyo mwambapo ne.”

⁹⁰ “Kyawama,” Naambile mba, “Nasata pa byambo byobe, bino kuji bintu bimo byo twayuka byo twambapo.” Uu-uu. Abyo ibyo. Amiwa nayuka mba Nasemwa jibiji. Nayuka mba Napitaila lufu kuya ku Bumi. Amiwa nayuka mba Lesa koaji, mambo Nesamba Nanji.

Amiwa namumvwapo Aye kwamba kupichila mwi amiwa, ne kwamba kubakwabo, kabiji umbula ne bya pa bantu bakwabo. Kabiji Nayuka mba Aye ye Lesa. Abyo ibyo. Aye wajinga wawama bingi pakwikila ne kuleka amiwa nakopwa Nanji, akyo kyabulwa kukanwa ku ntanda ya kisayasi. Kabiji Nazhikwile Kinembelo ne kumona byo kyaamba pa kufikizha ino nkulo ya kipwilo, kine byo kyamwekele, pakuuba mba Nayuka mba tuji pano. Amena.

⁹¹ Pano, kechi twakonsha kwikala bafunda ne. Atweba kechi twafwainwa kwikala bantu bapeulu ne, ne bikwabo bintu biji byobya. Atweba kechi twafwainwa kwikala bachinwa ne, bino twamuyuka Lesa. Twamuyuka Aye mambo kuji Mupashi Wazhila, monai, kabiji kyesakanatu pamo Kyambo-pa-Kyambo monka mu Binembelo, nanchi potwayukila mba kya bukine. Tubena kwikala mu moba apelako.

⁹² Pano, kuji, vulukai pano, kuuba mba, awe mwaka wa bungauzhi, wa moba fili aduleendi sikisite mu mwaka umo. Talai pa bintu byonse. Bilengwa na lesa, inge anweba bamo bantu mwakonsha kumvwa, kufikatu ne ku banabakazhi, ne bikwabotu. Mwamona? Sate, moa sate, anweba kimona byokiji—byokiji... Bilengwa byonse byabikwa muyewa musango. Mwamona? Kechi sate-wanu ne, sate, tweti-eiti, nangwa bintu bikwabo. Mwamona kyakunyatu moba sate. Pa mwaka pa mwaka, awo ye kalenda wabungauzhi, byonka byo aji moba foolo aduleendi eite-fili.

⁹³ Pano potuji kyashinikishiwa na bobwa bungauzhi, foolo aduleendi ne—ne fote-faivi myaka, kasa ikyangye, nangwa kyafikilamotu bulongo. Pano, byonse bye bya awilwe kufikizhiwa. Kabiji aya milungu sebete kechi yafikizhiwe kyokya kimye ne, nanchi yashilwa mu moba akupelo.

⁹⁴ Pano, balongo bami ba Pentekosito, pano, balongo bami ba Kamonyi ba Yehoba, mwavuluka nyi? Bushe mwayuka kimye ba aduleendi fote-foolo sauzande po bamwekele nyi? Bushe mwayuka kimye kyamwekele byakukumya bikatampe bya mu Lumwekesho? Amwa mu nkulo ya Kiyudeya, kechi yetu ne. Kechi mujipo byanembwamo ne, ke Kipwilo kibena kwinengezhatu kuya. Kine, na bulume bwakwa Lesa, tuba bya kukumya ne byakufika palepa. Twayuka kyokyo. Pakuuba bine bintu biji kukwe ku Bayudeya; Natazha mukuuba mba, biine, bulume bwakwingila, ngingijilo-ya byakukumya. Ba foolo. . .

⁹⁵ Ba aduleendi fote-foolo sauzande kechi bamweka popa ne. Baji kubushiya. . . Kechi bamweka mu kyapitala kyabu 3 ne. Baji mu bushiya bwa Binembelo, kwalepa. Kabiji pano twamona kuuba mba byonse bye bintu byafwainwa kubiwa, ke mu kikye kimye kya mulungu wabu sebete, mulungu wapelako. Pano, inge baikala kala na milungu sikisite-naini, kabiji baikajile monka mwaambijile Lesa, kabiji kyamwekele monka mwaambijile Lesa mba kikobiwa, nanchi kuji mulungu umo walailwa ku Muyudeya. Pano, balongo, inengezhaitu. Mwamona? Mwamona? Telekai byo tuji kwipi. Mulungu wapelako, mwaka wabu sebeni.

⁹⁶ Pano, bushe bonse baumvwa kufika pano, byo kiji nyi? Bonse inge mwaumvwa kufika pano, akye ke Bukine bwalumbuluka. Ke Baibolo. Ke myaka ya bungauzhi.

⁹⁷ Pano twaiya, kabiji twibafikizha pa kumukana Mesiyasa, monai, kufuma pa. . . kufika pa kumukana Mesiyasa, mulungu wapelako.

⁹⁸ Pano, Nakeba kwimena ponkapano pa kimye kicheche ndondolole kikye. Kuuba mba, byo bamukaine Mesiyasa, kyajinga kimye, onkao mambo, bamukaine Yesu kwikala Mupulushi, kabiji bamupopele Aye. Vulukai pa kikye byaamba Baibolo, “Kabiji Aye bakamuchibako, bino kechi na mambo anji Aye mwine ne, Mesiyasa, Mfumu.” Pano langulukai bungauzhi byo bwafikizhiwe. Nakeba kutola kikye kitwele mwi anweba. Pano, inge abwa bungauzhi bwafikizhiwe pa kyonkakya kimye, monka mwaila kimye, kabiji byonka byo kyaambiwe amba byo kikobiwa, aye ikwabo sebeni, awe mulungu umo washalako, umo myaka sebeni, byonkabyo, (moba sebeni: myaka sebeni), ikafikizhiwa monka mwaila Binembelo.

⁹⁹ Pano vulukai, Aye wachibilweko, Mesiyasa. Bayudeya, Lesa walekele kwingila nabo. Abo kechi bayile kwalepa ne. Nanchi abo bebapalang’enye ku Bufumu bwa Kiloma. Kabiji, pano, inge mwamona pa kipepala kyami papo, Nakeba mba anweba mutambule kikye kabiji mwikilenge. Mwamona papo po Nabika musalabo? Apo ipo po bamukaine. Bino kimye kyanungilweko palutwe kacheche pa kikye, mwamona. Kika? Sate, fote, fifite, sikisite, sebeta. Pakupitapo myaka fote kulutwe, Titusa, mukulumpe wabashilikale Benaloma, waonawine Isalela, Yelusalema, ne kutwala bantu pantanda ponse. Mwamona, Titusa, myaka fote palutwe. Nanchi, kine, kimye kya Bayudeya kyatwalwako palutwe poso kupwisha. . .

¹⁰⁰ Lesa kechi waingijilenga nabo ne. Aye waingijiletu nabo kufika po bakaine Kilishitu. Pano byo bapopele Kilishitu, babijikile mba, “Lekai Mashu Anji etushikamane ne baana betu,” kabiji byokiji kufumatu kyonkakya kimye. Bino kasa bakyangye kutwalwa. . . Telekai! Oo, mulongo! Kasa bakyangye kutwalwa pantanda poso ne, kyasendele Lesa pepi nobe myaka fote pakuuba mba bakundule tepo kabiji ne kwibapalang’anya mwaya ntanda. Pakuuba Lesa wakakelwe kwingila nabo. Lesa wakakelwe kwingila nabo.

Aye watatwile kwingila na ba Ngetila. Mwayuka kyokyo, kyumvwishai pano? Pano, apo twatatula mu mankulo a bipwilo, kimye kya Bangetila, Lesa wafumako ku Bayudeya.

¹⁰¹ Pano, mulongo wami mishonale, wajinga ku—ku—ku Bayudeya, mulongo wawama bingi kuno kuntu kumo. Apo ipo po Nakeba mba muvwe ne kutwakanya. Monai, Lesa walekele kwingila na Bayudeya ponkapa, mambo Lesa kimye kyonse wingila na Isalela nobe kyaalo. Atweba bonse twayuka mba Isalela kyaalo. Bangetila ke bantu, kabiji Aye watolele bantu kufuma mu Bangetila, na mambo a Jizhina Janji. Tusakufika ku kyokyo mu mamineti achechetu.

102 Pakuuba pano, mu ao mankulo a bipwilo sebeni motwapita, mu kimye kya ba Ngetila, kufuma kimye kya kupopwa kwa Kilishitu kufika ne kupelo ya mankulo a bipwilo. Pano tuji na byobyoy. Twapitamamo mu byobyoy, byonsetu. Pano tubena kufika pantu po twakonsha kufika pakikye, kuya mu Tutetesho Tutanu na tubiji, Michiba ya myalo Itanu na ibiji, Matolompita Atanu na abiji, kabiji ne byonse bya, ne kwibibika mu kipikichala kimo; byonse bibena kwingila na Bayudeya, kabiji ne luzhachisho lwa Lesa pa bantu pantanda. Kabiji bashalapo. . .

103 Vulukai, mu kikye kimye kya kumanyikwa, kukekala ma milyoni aba Ngetila bakafwa mu kikye. Musongwa ye bakana, awa—awa washalapo wa mu lukunwa wa mwanamukazhi, kisungu wakosama, ukapita mukyokyo. Kijitu—kijitu patoka nobe iye milungu makumi atanu na abiji; bijitu patoka. Kabiji bakapitamamo. Nanchi, inge kechi uji na Mupashi Wazhila ne, kyawama Wamutambula bukiji bukiji. Tuji mu kimye kya kupelo.

104 Pano monai, mankulo a bipwilo sebeni. Pano, Amiwa kechi sakupitamamo ne, mambo tuji nabyo pa tepu, kabiji babena kubika mu ma buuku ne bintu bikwabo. Akya, akya kyajinga kimye akyo Lesa kyo abujile kwamba mba kukekala mba mukananga, ma awala mukananga, nangwa myaka mukananga; Aye kechi waambilepo kintu kiji kyonse ne. Aye waambile mba, “Poso bimye bya ba Ngetila byapwa.” Waambile mba, “Poso!” Muzhi bakamunyataula posotu Lesa waleka kwingila na Bangetila.

105 Bino, twatana kuuba mba, mu ao mankulo, twajinga na Mupashi Wazhila wayishile. Kabiji pano Lesa, kunyuma muntendekelo, watatwile kubulang’ana kyokya kimye, Kilishitu byo bakamukana, Lesa wamwesheshe Yoano byonka bikobiwa mu myaka ya ba Ngetila. Pano, monai, kechi tuji na kimye kyabikwako, nobe Bayudeya ne, nangwa byonkabyo tuji na kiyukilo. Tuji na—tuji na kiyukilo kyaimikwa. Kyawama, Lesa waubile na Bayudeya byonka byo Aambile mba Ukooba muyoya myaka sikisite-naini, nangwa, kyajinga myaka foolo aduleendi eite-fili, bino milungu sikisite-naini. Kabiji kwashala mulungu umo, mulungu umo wibatongwelwa.

106 Bino, kechi twakonsha kwikibikamo mu lulwe *lubaji* ne, mambo alwe ke lwa Bangetila, Kipwilo. Pano, baanga baumvwa kyokyo? [Kipwilo kyaamba mba, “Amen.”—Waku.] Pano, awe ke Lumwekesho, kutatwila na kyapitala kyabu 1, kufika ne pa kyapitala kyabu 3 mu Laodikeya. Pano, twamona kuuba mba kyajingatu Kipwilo kyonse, Kipwilo kya muntanda akyo kine. Lesa kechi wabikileko ndengamambo ne, aye waubiletu. . . kana ubena kukeba kupuluka. Bino, Kipwilo kya ntanda kyajingatu kitoka; pano kyaiya ku bena Nikolaita bakebelenga kulenga kabungwe. Bamunema batwelelemo. Akye kyajinga pa Nikeya, Loma, kimye kyo bajinga na Kije kya Nikeya. Kabiji baubile byepi? Kipwilo bekyalwile ke kabungwe, nanchi

batatwile kumanyika Benakilishitu. Nanchi, mu nkulo ya kipwilo yalondejilepo, pepi bonse, Bwinakilishitu, mu jishinda ja lubatizhilo lwa Mupashi Wazhila, jafumishiwepo.

¹⁰⁷ Bino kabiji, anweba bantu mwayuka, mba Nabwelele kunyuma na kuntola jishimikila, ja *Bashakulu Bakunikeya*, kabiji ne *Bashakulu-Bakunyuma ya Nikeya*, kabiji ne mashimikila onse a kipwilo, kabiji ne bine byakala bipepala byo Nakonsha kutana, kabiji byonse byashinikishe kwi anweba mba Kipwilo kyo aambilengapo Lesa kechi kyajinga kyokya kipwilo kya bukabungwe kya Katolika ne nangwa kechi kabungwe kakwabone. Lesa kyo aambilengapo, kabiji ne tonse tubaangabanga tukatampe twa nkulo, bajinga bantu bafunjishenga lubatizhilo lwa Mupashi Wazhila, lubatizhilo mu Jizhina ja Yesu Kilishitu, kabiji ne kwiya kwa Mupashi wa kwa Lesa, kabiji—kabiji ne kwamba mujimi, ne kulumbulula jimi, ne lubuko, ne byakukumya, kabiji ne biyukilo. Abyo Lesa byo byo abikako. Aye kechi wakonsha kupipula milanguluko Yanji ne, “Kyawama, aye yo milanguluko Yami ya Kipwilo, Kipwilo kya batumwa; pano milanguluko Yami ke kipwilo kyamunema.” Lesa kechi upipula ne! Ukijitu Mupashi Wazhila.

¹⁰⁸ Kabiji twikimona ne kwikileta, apa bino, inge twamona musango wabu Lesa kabiji ne Aye. . . kabiji ne kuleta Kinembelo Kyanji. Kabiji ne kuleta ji—jishimikila jamweshwa byonka byokijitu; kyafikilamo pa kimye, pa kyokya kimye, pa bintu byonse Lesa byo aambile kwi Yoano, byafwainwa kufikizhiwa, kya mwekele ku yoya nkulo ya ba Ngetila.

¹⁰⁹ Pano, twitana atweba bene, kwakubula ne luzhinauko ne, mu Nkulo ya Laodikeya. Twayuka mba byotuji. Twaiya kupita mu Nkulo ya bena Luther; twapita mu nkulo ya bena Wesley; pano tuji mu Nkulo ya Laodikeya, nkulo yapelako. Kabiji twayuka mba byonse bye bipwilo byajinga na muluwe. Twatana kyokyo. Atwa tubaangabanga sebeni mu kuboko Kwanji, twajinga Mipashi Sebeni yafuma ku meso akwa Lesa. Kila nkulo yajinga na muluwe. Kabiji twaiya kutana, kupichila mu Baibolo, musango ka wa yewa muluwe byo afwainwa kwikala, ng’anyi musango awa muluwe ye afwainwa kwikelamo. Kabiji twatola muntu mu jishimikila wajinga na yewa musango. Kabiji twatana yewa muntu mu jishimikila, wajinga na yewa musango, twatana kuuba mba ye wajinga muluwe ku yoya nkulo ya kipwilo. Nanchi twatana ng’anyi Mupashi, kabiji ne byaubile yewa muntu. Kabiji twatana kuuba mba wajinga wazhijikwa wayulwamo—Mupashi-Wazhila, Irenaeus Wazhila, kabiji ne bonse bakwabo, kabiji—kabiji Columba Wazhila, kabiji ne bonse banabalume bayulwamo na Mupashi. Kabiji twayuka kyokyo, monka mu Kinembelo, kuuba mba awa musango wa Mupashi wafwainwa kwikala pa yewa muntu wa kyokya kimye. Abyo byokiji, nanchi kechi kyakonsha kwikala kingi ne. Amena! Lukumo lwikale kwi Lesa! Akyo kyu. . .

¹¹⁰ Amiwa kechi nayuka ne, mulongo. Akyo kingila bikatampe kwi amiwa kukila pa byonse byo Nayuka, monai, mambo ke Kyambo kya Lesa kibena kwamba Akyo kine. Inge Naumvwa Lesa waamba kintu kimo, Ng'amba mba, "Amena! Akyo kyakine. Akyo kiji bulongo." Mwamona? Akyo kipwisha byonse. Byonse byapwa. "Lesa ye waambile byobyo." Akyo, kyuba byonse.

Kyawama, Lesa waambile mba akyo kikamweka muyewa musango, kabiji twikitana mu jishimikila ne mu Kinembelo. Tutanga mu iye nkulo ya kipwilo, byo kikobiwa, ne bikamweka, musango ka wayewa muluwe ku yoya nkulo ya kipwilo. "Ku—ku malaika wa kipwilo kya Laodikeya. Ku malaika wa kipwilo kya Saladisa, Tiyatila," bonse bapusanapusana. Kabiji twabwela mu jishimikila ne kutana awa—awa muluwe wa kyokya kipwilo, kabiji twatana wajinga ng'anyi. Nanchi pano twanemba, twabika mazhina abo munshi yakyo, kabiji byo baji. Mwamona, twayuka mba byafikijilemotu bulongo.

¹¹¹ Pano, twayuka mba Lesa byo ajinga, byo ajinga kimye kyonse, kabiji kimye kyonse byo ajinga, kabiji wabula kwitabizha bumpopweshi bwa bukabungwe. Ee, mwane. Aye wikyambile. "Bena nikolasa, kyo Nashikwa!" *Niko* kyalumbuula mba "kushinda bamembala." *Bamembala* ke, bamembala ke, "kipwilo, mubiji." *Niko* kyalumbulula mba "kushinda, kunyachijila," mu byambo bikwabo, "lengaimo muntu wazhila, muntu umo peulu ya bakwabo."

Atweba bonse twi baana. Tuji na Mfumu umo, ao ye Lesa. Tuji na umo Yenka Wazhila, kabiji awa ye Lesa. Amena! Kabiji Aye uji mukachi ketu, mu musango wa Mupashi Wazhila. Awa ye Yewa Wazhila.

¹¹² Pano, twaiya poso twaikala bashininwa kupita mu—mu nkulo ya Kiyudeya Tuji na milungu sikisite-naini yafikilamotu, kupichila mujishimikila, mu kalenda, mu mwaka wa bungauzhi wakwa Lesa, ne kuleta jishimikila ja kalenda wa bungauzhi, kufuma ku Lulayang'ano Lwakala kufika ne ku Lupya, kabiji ne kumwesa mba byo kiji. Mwamona?

Pano tuji na kipwilo kya ba Ngetila kufuma kuntendekelo, kufika ne mu juba japelako, kabiji twayuka mba tuji mu juba japelako. Amena! Anweba mwaumvwa nyi? [Kipwilo kyaamba mba, "Amena."—Waku.] Pano, nanchi, inge tubena kwikala mu jino juba japelako, kupelo ya ino nkulo, nanchi tuji pepi?

¹¹³ Monai, kunyuma kwine kukwe, monai yuwe laini walengwa panyuma *papo*, apo Lesa po aingijile na Bayudeya. . . Nangwa, kechi waingilapo na Bayudeya ne, Kyamusendela kimye kyabaya bingi pa kuuba mba abwele nkobaji. Kyamusendejile Aye myaka fote pa kwibafikizha mu musango wakuuba mba Wakonsha kwibonauna, mu mikoka yonse. Ne jikwabo, mu moba aba Ngetila, Aye wibafikizhe mu musango umo kasa Akyangye

kufikizha Kyambo Kyanji. Mwamona kyo Nalumbulula? Bonse bekyumvwa, ambai mba, “Amena!” [Kipwilo kyaamba mba, “Amena.”—Waku.] Monai, Nakeba kumona mba mwikyumu.

¹¹⁴ Pano kika kyamweka? Talai peulu ya iye nkulo ya kipwilo kyapelako. Monai kako kacheche kanungwako? Moba aba Ngetila abena kupwa. Kabiji mu myaka fote yapelako, Bayudeya babena kubwela ku Yelusalema, kubwela mu ntanda yabo. Aleluya! Monai pepi potwafika? Papichile myaka fote, kufuma pakuchibiwako kwa Mesiyasa, kufika kimye Titusa kyo aonawine tepo ne kupalang’anya Bayudeya. Papita myaka ikwabo fote Lesa kukosesha michima ya misango yonse yaba Felo mu mpuzha yonse, kabiji wapangile Bayudeya kubwela muntanda yabo. Pakuuba jaleelo babwela muntanda yabo ne jikwabo, kabiji Kipwilo kiji kumpelo. Amena! Oo, Ami—Ami—Amiwa mbena kwesekatu kutanga; kechi Nakonsha ne.

¹¹⁵ Monai, ba Yudeya baji muntanda yabo, kabiji babena kubwela. Inge mwamona *Kupwa Kwa Nkondo ya Ntanda yonse*, kibese kyabubiji, kimye Mukulumpe wamazhita Allenby, pakupwisha Nkondo Itanishi ya Ntanda yonse, wayile ku Yelusalema na kumwangata, kabiji waangachile Yelusalema. Kabiji aba banabalume Benakilishitu bafuolele kuya mu Yelusalema kasa bamvula bisochi byabo. Kabiji Allenby washijilwe kwakubula ne kuloza buta, nangwa—nangwa, bepaine kwi Allenby, bena Turks. Kabiji kufumatu ponkapa, Lesa wayile na kukosesha muchima wakwa Mussolini, muchima wakwa Hitler, muchima wakwa Stalin, michima ya bantu konse konse mu byaalo, kushikwa mu Yudeya.

¹¹⁶ Kabiji pano aba bang’onyi bakatampe bayile kokwa, batelwa mba Eastern Airlines, nangwa, ba Pan American Airlines, nangwa, musangom yense mo byajinga, Naketekela yatelelwe mba TWA, kyajinga mu—mu magazine, awa *Life* magazine, Naketekela yajinga, *Look* nangwa *Life*, Naketekela mba yajinga *Life*, kabiji yonka myaka isatu nangwa foolo yapelako, kabiji Lesa ubena kubwezha ba Yudeya kwabo kumuzhi, ako nkobafumine papita ne myaka biumbi bibiji, kimye ba Ngetila kasa babena kwinengezha. Kabiji pano ba Ngetila bamupangila Kilishitu pangye ya kipwilo, mwaila Lumwekesho kyapitala kyabu 3. Aye kechi wakonsha kubwela ne mu kipwilo Kyanji ne. Kechi kujipo mpuzha yakuyako Aye ne. Aye bamukana.

¹¹⁷ Kabiji ke kimye kya Lapicha. Bonse bakulwa kupita *mumwe*, atwe tumatomyatoma tucheche bibye, ke kuya mwiulu kwa bazhijikwa mu lusanguko. Mwamona, atweba bonse tukasambakana *pamo* kuno. Aye Baibolo waamba mba, “Atweba tukatanwako bomi ne kushala pa kwiya kwa Nkambo kechi tukatangilapo ne kwibasha aba balala mutulo ne.” Bonse bo kufuma *kukwe*, *kukwe*, kabiji ne *kukwe*.

118 Byepi, mulongo Pentekosito, wakonsha kwibileta byepi byonse mumwe mu Nkulo ya Kipwilo kya Laodikeya?

Abo—Abo balala mutulo, mu onse o mankulo, na kupembelela. “Kabiji atweba tukatanwa bomi, bashalapo jibumba jicheche kuno, bakashala bomi poso... Kwiya kwa Nkambo kechi tukatangilapo ne kusha boba balala mutulo ne; mambo tolompita ya Lesa ikavuma, kabiji ne bafu ba mwi Kilishitu bakabuka patanshi; kabiji tukashikulwa nabo pamo,” amena, “nabo pamo,” apo po tuji, kusambakena ponka *pano*, “kuya na kusambakana Nkambo mulwelele.” Kabiji abyoyokiji. Kwepi ko tuji? Ponka *pano*. Kwepi Mesiyasa nkobamuchibijileko? Kine monka mwaambila Kyambo. Pepi pa katatwila mulungu wabu sebeta? Kine ponka pa kachibiwako Kipwilo. Apo Lesa po akabwela ku ba Yudeya.

119 Kechi mwavuluka nenyi? Kokuba mba aku Kipwilo kiyatu. Akyo Kipwilo kyaya, pano ba Yudeya bakwachijila, baiya. Bino, patanshi, kintu kyalondelapo, kechi mujipo bulume bwa kyaalo—kusangululwa kwa kyaalo mu ba Ngetila ne. Kikwabo kyalondelapo mundonda, ke kwiya kwa Bufumu bwa Lesa, Kwiya kwa Kilishitu.

120 Pano, inge mwakeba, twakonsha kubwela ku Danyela kyapitala kyabu 2, veeleshi wabu 34 ne veeleshi wabu 35. Kabiji Danyela byo apewe... kyapitala kyabu 2, 34 ne 35, kimye Danyela kyo apewe kimwesho mba moba a bantu banji apwa, kabiji mu kimye kimo, kabiji aye wamwene ba Ngetila kasa beya, kabiji wamwene kimwesho kya jije jibwe jikatampe, nangwa, akye kipasha kikatampe, kyajinga na mutwe wagolonde, kabiji ne kyaji kya siliva (Pano talai, kyailengatu na kukoselako, siliva kuya ku golode.), kyalondelapo mambwata ke kapotwe, nangwa, mambwata lubemba, kabiji pano mikupa ne mauulu kapotwe, bino mana, ajinga mana jikumi, kabiji aa mana ajinga a kapotwe ne buchimba, kabiji aye waambile mba, “Byonka byowamona kapotwe kechi wakonsha kumvwangakana na buchimba ne, abwe bufumu bwa abanwa kechi bwakonsha kumvwangakana bumo na bukwabo ne, bino nkunwa yabo ikamvwangakana pamo, na kweseka konauna bulume bwa bukwabo.” Mwamona?

121 Pano, kika kyamwekele, mutwe wagolonde wajinga Nebukaneza, akyo kyo alumbulwile. Waambile mba, “Mukwabo mfumu ukalondelapo ukekala muheche kwi obewa,” ao wajinga Daliusa, mwina Medo-o-Pelesha, watwajijile na bufumu bwa ba Ngetila. Bwalondelapo, panyuma ya Medo-o-Pelesha, wajinga ng’anyi? Ba Ngiliki, Alexander Mukatampe, ne bakwabo; Bangiliki baangachile bufumu. Bwaswainepo kufuma ku ba Ngiliki bwajinga buka? Bena Loma. Kabiji kufuma kyokya kimye ng’anyi watangijile bufumu bwa ba Ngetila? Benaloma! Benaloma, pano, akya kyajinga kapotwe.

¹²² Pano monai, Loma watanwako kufika ne kupelo, mambo wafika ne kupelo ya mana. Kabiji aye wamwene muteshi, buchimba; kabiji aba bantu, ko twalengwa. Kabiji kapotwe, bo bulume bwa Loma, bwaya monse monse mu byaalo. Kabiji Loma uji na bulume mu kyaalo kyonse kiji Panshi.

¹²³ Kuji muntu umo muntanda yonse wakonsha kukanya kondo nangwa kutatula kondo, kwakubula...kwambatu kyambo kimo. Ao ye papa. Pano inge waamba mba, “Kafwako Katolika wakutola buta ne.” Akyo nishi kyapwisha byonse, mulongo, mwakonsha kwamba byonse byo mukeba. Lubaji lukatampe lwa kyaalo kyonse, lwa Bupopweshi bwa kinakilishitu, ke ba Katolika. Mwamona? Kijitu bulongo. Lekai ambepotu kyambo imo, byo nishi byokiji.

¹²⁴ Nobe byonka byo baambile kuno, “Ng’anyi...” Tusakuya mukyokyo palutwe. “Ng’anyi wakonsha kulwa na lukinyama? Ng’anyi wakonsha nobe aye? Ng’anyi wakonsha kwikyuba? Nanchi, twayai tulenge kipasha kya lukinyama.” Ako ke kabungwe ka bipwilo, “tulenge kipasha kiji nobe aye.” Mwamona? Kubungizha madinominesheni pamo, akyo kyo bauba kala. Oo, tujitu pampelo. Abyo byo byonka bijiko, mulunda. Tuji kuno kupelo. Mwamona? “Twayai tulenge kipasha kya lukinyama,” kintu kikipasha. Kipasha ke kintu kimwekatu nobe kintu kimo. Mwamona? Pano tuji kupelo.

¹²⁵ Pano monai papo, papelo ya ino nkulo. Pano, Danyela, mu kyapitala kyabu 2, ne veeleshi—veeleshi abu 34 ne 35, aye wantajile pa kikye kipasha na kukomoka kwabaya bingi. Kabiji wikimwene poso Jibwe jachibilwe kufuma ku mutumba, kwakubula maboko, kabiji Jaalumukile ne kufyata kipasha mu maulu, kabiji ne kwikyonauna. Pano, Kechi kyafikijile ku mutwe ne, bino. Kyafikijile ku maulu; akya kyajinga kimye kyakupelo, aa mana jikumi.

¹²⁶ Bushe mwamona, ponka po, ba Mr. Eisenhower kasa bakyangye kufumapo, wapeleleko mu Polotesitati...wa mu America, mu—mu Bundamakyaalo, akyo Nazhinauka kana kukekalapo mukwabo. Bino—bino inge...pa kumweshwa kyokyo, bantutu bo bakonsha kuyuka. Byo akumenye, kwajinga... Mbung’eno yapelako yo (abo) bakumenye Russia, kwajinga byaalo faivi bya Kumusela bya komyunisiti bya imejileko, faivi byaalo bya Kumuzhika. Mr. Khrushchev ye watangijilenga byaalo bya Kumuzhika. Kabiji Khrushchev, nobe byo Nayuka nambulwa mba, akya mu mulaka wa ku Russia, *Khrushchev* kyalumbulula mba “buchimba.” Kabiji *Eisenhower* kyalumbulula mba “kyela kya kapotwe,” mu Kizungu. Abyo kyo kyela kya kapotwe ne buchimba, kechi byakonsha kumvwangakana ne. Kabiji wamvujile sapato yanji ne kwimba pa tebulu, kabiji ne bintu byonse. Kechi byakonsha kumvwangakana ne.

¹²⁷ Pakuuba kyajinga mu moba apelako abubwe bufumu aja Jibwe, Jibwe jachibilweko ku mutumba, kwakubulwa maboko, jafikijile kipasha ku mauulu. Pano, “Kuchibiwako ku mutumba.” Wafwajilwe kwikala mutumba wa jibwe. Jachibilweko ku mutumba wa jibwe. Pano, mwamona nyi?

¹²⁸ Pano, balongo ba mwingilo, kabiji ne balongo ne banyenga, mwaya ntanda. Mwaita kuyuka kwami, Baibolo mutanshi wanembelwe, Lesa wamunembele mulwelele, mambo bafwainwa kutala peulu ne kumona mba kuji—kuji Lesa Mwiulu, amba Lesa uji peulu yabo. Kabiji inge mwakonsha kumona mu zodiac. . . Pano anweba bantu kechi mwakonsha kuya. . . Anweba ikalaitu na yuwe Baibolo. Mwamona? Bino, awa—awa zodiac, watatula patanshi na zodiac, nobe byo Nayuka, ke kisungu; kyapelako mu kubalwa kwa zodiac ke Leo awa Bokwe. Akwa Kwiya kutanshi kwa Kilishitu, kwapichijile mu kisungu; akwa Kwiya kwa bubiji, ke Bokwe wa kisaka kya Yuda. Mwamona? Nanchi tuji na nkulo ya kaasa, kabiji, ne apo, kupita mu zodiac.

¹²⁹ Pano, twatana kuuba mba kuji mukwabo wanembelwe, nangwa mba mukwabo wabikwako, kabiji awa wajinga pilamenda. Bushe mwamona mu pilamenda, byo yatatwile, panshi pabaya, nobe mutumba, yalengwa na jibwe ja kosa, jailetu byonkabya poso jafika peulu? Bino kechi pajinga kisochi kyabikwa pa pilamenda ne, aya pilamenda ikatampe mu Ijipita. Tolai wenu. . . Inge muji na jali ja dola mupokochi wenu, lupulai jali ja dola mu monopo. Kabiji musakutana paji katetesho ka kina America ku lubaji lumo, kabiji ku lubaji lukwabo jiji na, panshi, pilamenda. Kabiji peulu ya pilamenda, jibwe ja jikoka, bino ke jiso jikatampe. Kabiji jatelwa mba, panshi ya pilamenda, “Katetesho kakatampe.” Kika mpungu wa ki na America kyo abujile kwikla katetesho kakatampe? Aka ke katetesho kakwa Lesa. Vulukai, twaimbanga lwimbo mucheche:

Mulwendo lonse lwa kuya paikala muchima,
 Kuji Jiso jibena kukumona;
 Tampulo yonse yowenda, aje Jiso jikatampe
 jibena kulaba,
 Kuji Jiso jibena kukumona.

Abyo ibyo. Mwavuluka, byo twaikalanga na—na yubili mucheche? Twaambanga mba:

Inge waiba kabiji wabepa ne kwamba bubela,
 kabiji mu kipwilo wapana lushimuno,
 Kuji Jiso jibena kukumona.

¹³⁰ Pano, aka katetesho kakatampe. Pano, twayuka, kabiji Amiwa kechi ne kikwatakanya ne, pimino ya pilamenda. Bino Amiwa naji kwimubulanga anweba bantu mu bimye byapita, mu amo mafunjisho abena kwiya, pakuuba mba mwakonsha kwibimona byo bibena kuyiila, pamo.

¹³¹ Pano, pilamenda yatatwile, yaimenako Kipwilo, kyabaya panshi. Kabiji byo kiya na kukoma peulu, kitatula kwikala kya—kyasongoloka kuya na kukepa kwapela.

¹³² Pano, twatana kuuba mba, kiyatu na kusongoloka ponka peulu pene, kabiji kechi bekipwishishe ne. Kika? Kika? Nakumya kinekintu kika! Mambo akuuba mba Baibolo waamba mba Jibwe jajikoka bejikaine. Bejikaine.

¹³³ Pano monai, nkulo ya bipwilo...Telekai bulongo pano. Kechi mwakonsha kupusa ne. Nkulo ya kipwilo yafumatu kuntendekelo ya Kushimukulula, Luther, bimye bya kunyuma kwajinga kitendekesho kya mabwe kya ajilwe, alo ke lufunjisho lwa batumwa. Nanchi twatana kuuba mba, ponka pakuya kulutwe, kufuma ku nkulo imo ne kuya ku ikwabo, Kipwilo kyaikala mu bucheche kimye kyonse, poso kyapita nobe...Luther wasapwijile lubingisho. Kunyuma, kwikalatu, washimuna mba ne Mwinakilishitu, bakonsha kukwipaya, moba a kwipaiwa, baipaiwa.

¹³⁴ Pano twatana kuubba mba, mu moba akwa Wesley, obewa wi uba kyongo-kyazhila inge washimuna Kilishitu, aba ba Methodist bapya. Bantu baishilenga na kutanwa kwi Wesley kuno, ne Asbury, bajinga na mbung'eno muno mu America, kutanga jishimikila jabo, baikalanga nayo mu manzubo a pa sukuulu. Bipwilo byabo kechi bibatambulwijilenga ne. Kabiji bifakilenga pa kifulo kyakuuba mba Mupashi Wazhila wapona pe abo, kabiji batampa ne kupona panshi, kabiji ne kwibetulwila meema, ne kwibapumpushila, ke balanguluke mba bapungila. Kabiji Amiwa natanwapo mu mbung'eno yabo, mu myaka yami fifite. Kabiji Amiwa ne bamonapo bapona panshi na bulume bwa Mupashi Wazhila byobya, kabiji ne kwisansa meema mu bilungi byabo, kabiji ne bintu byonse, ba Methodist bakala, myaka yavula kunyuma. Akwa kwajinga kumanyikwa.

¹³⁵ Pano, nanchi, panyuma ya yoya nkulo, nkulo ya bena Wesley, kwaishile nkulo ya ba Pentekosito na lubatizhilo lwa Mupashi Wazhila. Monai, mu bena kushimikwa, kimye kyonse. Pano vulukai, mba Jibwe jajikoka kechi jajingako ne. Kika? Balengele Kipwilo nobe, nangwa pilamenda pakuuba mba inungakane na Jibwe jajikoka, bino Jibwe jajikoka kechi jaishile ne. Oo, mwamona Amiwa mpoji, ibyo nyi!

¹³⁶ Bino, nyingijilo ya kwa Luther kufikatu ne ku mpelo ya Pentekositi, mu joja jibumba jicheche kokwa... Ao oene mambo Kyeya kyo kyafuminapo, mu ino nkulo, apa pa kalenda, pa kyalengwa. Ke nkulo ya pentekosito, ya pentekosito; kechi—kechi madinominesheni aba Pentekosito ne, mambo a kuuba mba baubiletu nobe mu Laodikeya. Abo bena Laodikeya. Baubiletu nobe bena Nikolaita, bukabungwe.

Pakuuba Kipwilo kyakine, mwaya ntanda, kyafika kukifulo kyakuuba mba kuji nyingijilo mukachi Kayo, ijitu pamo obe

nyingijilo yakwa Yesu Kilishitu. Pano kika kyo bajinakyo? Abo baji mu yewa musango. Pano kyalondelapo kika? Aje Jibwe jobakana, ja pilamenda, jachibiwa kumutumba kwakubula ka? Kwakubula maboko. Lesa wi Jitumine. Bushe mwikimona nyi? [Kipwilo kyaamba mba, "Amena."—Waku.] Aja Jobakana, Jibwe jobakana, ye mutwe wa Kikye; ye mutwe Jibwe jajikoka. Kabiji Jonkaja jobakana, mu nkulo ya ba Ngetila, ye Kilishitu. Kabiji Kilishitu kechi wachibilweko ne kubikwa mumwe nobe uji mukifulo, nangwa mwana wa Lesa, nangwa nobe umo wamunema mu kipwilo ne. Aye ye Mupashi Wazhila. Kabiji kisochi kya pilamenda kikekala ke Kilishitu ukeya. Bushe mwikimona nyi? ["Amena."]

¹³⁷ Pano, mambo akuuba mba baji mukusongoloka, (Mwamona Nkonafumishe kikye kyauba nobe pilamenda, kusangulwa kwa bazhijikwa?) batatula kufoola nakuya Mulukumo. Mwikyumvwa nyi pano? [Kipwilo kyaamba mba, "Amena."—Waku.] Kilishitu, Mutwe wajikooka, Jibwe jobakana, Jiso-jibena kumona, kasa jiiya nobe byonka byaamba Baibolo. Kabiji Danyela waambile mba wamwene ino nkulo ya ba Ngetila poso Jibwe jafumine ku mutumba, jabujilwe kuchibiwa na maboko. Kechi babika jibwe jajikooka pa yoya pilamenda ne. Kechi jachibilwe na maboko a muntu ne. Ke kuboko kwa kwa Lesa kwachibile Jibwe. Mwikimona nyi? ["Amena."] Kabiji Kyaubile byepi? Jafyachile pa kipasha konka ku maulu, kabiji kyamokaukile bipivwa bipivwa, ne kwalulwatu ke lukungu. Aleluya! Kika kyamwekele pa kyokya kimye, kwiya kwa joja Jibwe? Kipwilo Kyaile mu Lukumo, pa kimye kya Lapicha, mambo kyaletete mpelo nkulo ya ba Ngetila. Lesa wi ipwishishe, pa kwiya kwa joja Jibwe.

¹³⁸ Kwajinga bantu baiyanga kuno ku kipwilo, muntu wa mubiji mucheche na mukazhi wanji. Batolonga Baibolo ne Kumubika panshi kuntu kumo; bakonsha kuya kulutwe, na kwimba:

Oo, Amiwa mbena kupembelela joja Jibwe ja alumukilenga mu Babilona,
 Kwalumuka mu Babilona... (Kuya na kuzhokoloka, nakukeba Kyokya, mwamona.)
 Nakupembelela joja Jibwe jayishile na kwalumuka mu Babilona.

¹³⁹ Abyo byo Aji! Kilishitu jo joja Jibwe. Aye kechi wasemekelwe ku muntu ne. Aye wasemekelwe kwi Lesa. Aye ubena kulonda Kipwilo kyasemwa-jibiji, na Mupashi Wazhila, mambo bulonda bwa Jibwe jajikooka japita monse mu Kipwilo, nobe mangineta.

¹⁴⁰ Navuluka kwikala kuno, na kutala mukinyi pa kyokya kimye, ko bawamishenga bintu byonse. Kabiji ne byonse bya byaonaika kasa byalala byobya, kabiji bebipyangile. Aja jibwe jikatampe jaishile na kwibitola, aja jibwe ja mangineta

jikatampe, kabiji jashikwile byose mambo byalamachilenga konka.

Atweba twafwainwa kulamachila ku Mutwe wajikooka. Awa Mutwe wajikooka ye Mupashi Wazhila, Kilishitu. Kabiji atweba bonse tuji na bulume bwamangineti bwa Mupashi Wazhila. Inge Jibwe jasansaula kipasha, Kipwilo kikanyemena kwi Ajo, kubwela mu Lukumo. Kikashikulwa kuya mwiulu, pa Lapicha wa bazhijikwa, byo Kikaya pa joja juba.

¹⁴¹ Pano, talai kuno. Twatana kuuba mba, ba Yudeya pano babena kubwela, pepi nobe myaka foote, pepi nobe kimye kimo kyaikelepo pakuuba mba tepo yo naikwe. Kibasendela pepi nobe myaka foote ya kubwela, poso bashimika-mukwabo tepo. Monai, tuji kupelo ya mukwakwa. Kyawama, inge ba Ngetila. . .

¹⁴² Pano twayai tutole. . . Twamona Kipwilo, kwiya kwa Jibwe. Twayai tutole nkulo yapelako. Twapichile mukikye. Twamona pano. Naketekela mba Njina byanembwa pakyokyo. Twayai tumone, pa mineti umotu. “Kabiji awa mfumu ukeya, ye antikilishitu, ukatwela mululayang’ano na Bayudeya.” Kabiji mu Danyela 7. . . nangwa—nangwa 9:27. “Kabiji pakachi ka mulungu, myaka isatu na afu, lukinyama ukalayang’ana nabo. . .” Na—Nasaka kufika ku kyokyo, palutwe kacheche, alwa lulayang’ano. Twakeba kuchiila. . . Nakeba kutatwila ponka pano.

¹⁴³ Imo ya oa mankulo a ba Ngetila muluwe wayo waitabilwa kwakubula luzhinauko, ne mbila, kabiji ne bintu bikamweka.

Aye nkulo *papo* yajinga nkulo yawama bingi.

Yalondelapo nkulo, kyaambiwa mba kukekala lufunjisho lwatelwa mba, nangwa kintu kimo kyaishilemo, kyatelwa mba, “ng’a—ngambilo ya bena Nikolaita.”

Nanchi kyaiya, yalondejilepo, ke lufunjisho.

Pano kyaiya, masongola a. . . kipwilo kya bena Nikolaita, kabiji ne kumanyikwa kwa bazhijikwa. Bintu byonse byamwekejile mu yekawa musango.

Twaiya ku yalondelapo, ka Kyeya kacheche katatula. “Uji na bulume bucheche, kabiji uji na jizhina nobe wi mumi, nanchi wi mufu. Ukoseshe bintu byashalapo, kuchina mba Nakeya, kukwangata kitulwapo malapi.”

¹⁴⁴ Palutwe paiya Wesley, panyuma yakyokyo, na nkulo yanji. Twamona byonkabyo. . . nkulo yakwa Wesley, yatelelwe mbaka? Filadelifya. Nkulo ikatampe ya—ya butemwe yo twaikala nayo, nkulo ya bena Filadelifya, yajinga mu kimye kyakwa John Wesley.

Byo afuminepo, kwaishile Pentekosito, kabiji aya yajinga ya kyambazhi.

Kabiji twabwela twatana ng'anyi musango wa Mbila yaishile ku ba Pentekosito, kupelo.

Vulukai, yense waishile kupelo ya nkulo. Paulo Wazhila waishile kupelo. Bonse bashala baishile ponka papelo, Irenaeus Wazhila ne bonse bashala. Nkulo ya mukwabo yatwelele mu ikwabo, ya abukile ku bushiya, kabiji wi isenda ne kwiitwala mu nkulo ikwabo. Mwamona?

¹⁴⁵ Pano, twatana kuuba mba, mu iye nkulo, muji kabaangabanga, byonka byo biji popa. Tuji na kabaangabanga, muluwe. Tuji na muntu, ne—ne Mbila ya kuyoya nkulo; ne bantu ba Kwiikana; ne bantu ba Kwiitambwila. Kabiji ne muluwe waino nkulo wafwainwa kwiya mubulume bwakwa Elaija. Abyo ibyo. Kabiji aye wajinga wa “Kubwezha Lwitabilo lwa baana ku bashabo, ne kuleta bashalapo ba kipentekosito, bashalapo, ne kubwela ku Lwitabilo lwa batumwa.”

¹⁴⁶ Pano, Lwitabilo lwa kine lwa batumwa, inge mwakonsha kwi Lutanga mu Buuku wa Byubilo, musakutana mba kechi kwajingapo muntu nangwa umo wabatizhilwe, “mu jizhina ja “Taata, Mwaana, Mupashi Wazhila.” Kechi kwajingapo nangwa umo wasashilwe meema ne. Kechi kwajingapo bibye bintu byo tuji nabyo leelo, byatelwa mba Pentekositi, byamwekelepo kokwa ne. Bajinga na byakusololwa byakine, kabiji ne Mupashi wa Lesa mukachi kabo, awa wajinga Mwaana wa Lesa kasa engila nabo.

Awe muntu wakwiya kulutwe, ino Mbila, byonkabyo, wafwainwa kwiya, wafwajilwe kwikala pamo nobe Elaija. Elaija wafwainwa kwiya bimye bisatu.

Pano mwamba, mba, “Yoano Mubatishi ye wajinga yewa muntu.” Inge mwamona, Yesu waambile mba Yoano Mubatishi ye muluwe wa Malakai 3, kechi Malakai 4 ne. “Talai, Amiwa Nkemutumina muluwe Wami kulutwe Yami.” Nalanguluka Mateyo 11:6, kuyatu ne kulutwe mwakonsha kwikitana, Mateyo kyapitala kyabu 11.

¹⁴⁷ Pakuuba, mu ano moba apelako, kukeya Mupashi wakwa Elaija mukachi ka bantu, kabiji aye ukoba bintu bimo byo baubilepo kunyuma kokwa. Musango wanji ukekala musango umo, kismwa kya Kipwilo. Kismwa kya—kya muntu kikekala kimotu. Kabiji ne yoya Mbila, esekai... Aye bakamushikwa, bantu. Aye ukashikwa banabakazhi, bamushingi, nangwa byonkabyo, batama. Ukatemwa mungye; byubilo, muntu wapusanako bimye byonse, byonka byajinga Elaija, kabiji byonka byajinga Yoano. Kabiji twamona byonse bye byafikizhiwa. Inge twajinga na Mbila, twamona Kilishitu bamukana. Wafwainwa kwikala mu kimo kipamo nangwa ne kechi wakonsha kufika mukachi kabo ne. Nanchi, Aye, Wataiwa pangye. Mwamona? Kilishitu kechi wakonsha kwingila mukachi kabo ne.

“Yobe ng’anyi?”

“Ne Mwinakilishitu.”

“Ng’anyi denominesheni yo utanwako?”

“Amiwa kechi nalamata nangwa kumo ne.”

“Kuuba twakwingijisha ne.”

¹⁴⁸ Monai, Aye bamukana. Ibyo! Mwamona, bamukana! Nanchi ne Elaija naye bamukaine, kabiji ne Yoano naye bamukaine. Bino, kika, bushe kibakozhezhe nyi? Bushe kyakozhezhe mbila yabo nyi? Baambile mba, “Oo, anweba mwakosa mashingo.” Bebetulwijile byo. Abo kechi bazhingijilepo ne. Abo bailengatu kulutwe. Kabiji Mbila ya kwa Lesa ikenda kuya kulutwe, nangwa muntu ambe byepi, monai, poso kufika ne kupelo, kabiji umvwe. . . akya kyatongolwa kikebafikila. Kabiji tuji kupelo.

¹⁴⁹ Pano, twatana atweba bene, mu myaka foote ya kubwela, kufuma ku kimye kya Kondo Itanshi Yantanda yonse, kabiji ba Yudeya babwela ku ntanda yabo. Lesa kechi wingila na Isalela ne kanatu waikala mu ntanda yanji.

¹⁵⁰ Pano, anweba mwavuluka kimye Yesu kyo abwelelenga, abo ba Yudeya bafuminenga mu byaalo bikwabo, kabiji *Talai* magazini wapaine sawakya pakiky. Natangile kibaba kufuma munn pepala umo, magazini wa bupopweshi, amba abo byo. . . Aa mandeke yaile na kwibasenda ba Yudeya kufuma mu Iran. Kabiji Amiwa kechi nayuka kobajinga ne, bapalang’ejilemo.

Pano, aba bo ba Yudeya bakine, aba babujile kwikalapo na jishuko. Pano, mulongo, aba bo aduleedi foote-foolo sauzande. Inge twafika mu Lumwekesho 11, mukebamona. Aye waambile mba, “Kuji mikoka twelufu (yakwa Gadi), mikoka twelufu (yakwa Ashela), mikoka twelufu (yakwa Lubenyi), mikoka twelufu. . .” Kabiji bonse baimene kwepi? Pa Mutumba wa Sinai. Bayudeya, babwela muntanda yabo, amwa mo baji. Abo bajinga ibo kechi baabo bajimbijimbi ba mu Wall Street ne. Ine, mwane. Bajinga ba Yudeya bene bene.

¹⁵¹ Kabiji awe labi wakala byo aimene byobya kabiji wamona iye ndeke yaikala, aba Bayudeya. Anweba mwikitanga mu magazini. Bakijiminengatu na makasu a mapulanga. Kabiji byo bamwene kyokya kintu kyaikala kokwa, kechi be kizhokolokelenga ne. Awa labi mukote waimene popa ne kwamba mba, “Vulukai, ngauzhi wetu waambile mba, ‘Umvwe twabwela kumuzhi wetu, tukasendwa kubwela pa byapi bya mpungu.’”

Byaalo bibena kwabana, Isalela ubena
kubuka,

Biyukilo byo baambilepo bangauzhi.

Tubena kufwenya kwipi na kufika kuyewa mulungu wabo wabu sebeni.

¹⁵² Nalanguluka mba, amiwa mwine, byo naimene kokwa, kimye Mulongo Pethrus kyo ebatumijile tuheche tu Malulayang'ano, kabiji betutangile. Baambile mba, "Kyawama, inge awe ye Mesiyasa, lekai—lekai tumumone Aye obe kiyukilo kya Ngauzhi; inge Aye kechi wafwa ne, Aye mumi." Baambile mba, "Aye wabuka jibiji; Wikala mu Kipwilo Kyanji; tulekai tumumone Aye obe kiyukilo kya Ngauzhi, kabiji tusa kumuketekela Aye." Abo Bayudeya kimye kyonse baketekela . . . Abo bayuka mba Mesiyasa wajinga Ngauzhi.

¹⁵³ Kabiji byo Naimene pe Mulongo Arganbright joja juba, pakyokya kifulo, ne abo Bayudeya kasa baimana ponkapa, baambile mba, "Ukeyetu ku kifulo kyetu, bantu betu."

¹⁵⁴ Naambile mba, "Kine, Amiwa kekala walusekelo kwiya." Nafukwiletu, bukiji bukiji.

¹⁵⁵ Nafikile ku Cairo, Ijipita. Bufuku bukwabo, byo Namwene yoya ndeke kasa ikila ku Cairo, yamvulwileko amiwa. Nanchi byo twabwelele kokwa kunyuma, kabiji Najinga na jichikichi jakuya ku Isalela, bakebelenga nkusambakana. Naambile mba, "Yanga, ukabungizhe bacheche batangi bafika ku sauzande. Mukebalete na ndeke ne kwibabika kuntu kumo, tukayuka kana Aye ukiji Ngauzhi nangwa ne. Amena. Kyawama, twayai tumone Aye kyo akonsha kuuba." Oo, akya kyajingatu monka mu maboko abo. Akyo kyo bakebelenga. Inge bakonsha kumona kyokya, bakonsha kwikiketekela.

¹⁵⁶ Nanchi Amiwa naubileka? Nafikile ku Cairo, kabiji Natatwile kuya konka. Najinga na jichikichi; pepi nobe mamineti tweti kufika pa kimye kyakwitwa. Kintu kimo kyaambile mba, "Kechi pakino kimye ne. Katomeno kamizhilulwila, kaba Ngetila, kechi kayula ne. Bena Amoli kechi bakifikila ne. Kuyako kokwa ne!" Nalangulukile namba kape Nafwanyikizhatu, kabiji Naile kunyuma ya nzubo ya mandeke na kulomba. Kyaambiwe mba, "Kuyako kokwa pakino kimye ne." Nanchi Nasendele jichikichi jami ne kuya kuntu kukwabo. Amiwa kechi naile ne, mambo kimye kikyangye kufika ne.

¹⁵⁷ Pano, ng'anyi kimye Lesa kyo akaswisha aba Bayudeya, kutatula kwingila nabo jibiji, Amiwa kechi nakonsha kwimubula ne. Amiwa kechi nayuka ne. Kafwako nangwa umo wayuka kyokyo ne. Bino, telekai, inge Isalela wafika kala mu kyaalo kyanji, kyafikila kala. Mabwe onse atolwa kala, kabiji ne kutekezha, meema, ne bintu byonse Lesa byo alaile. Bataine mishima ne bintu bikwabo kokwa, kabiji ne mikola ikatampe yashikuka, aya yo mpuzha yakila bingi kuwama yo mwamonapo. Baji na muzhi washimikwa kokwa. Baji na byakutekezha. Baji na mushiji wawama kukila pantanda yonse, kokwa. Kabiji twatana kuuba mba, amwa mu Kalunga ka Dead, muji bingi makemikozi, byavula, byakuuba mba wakonsha kupota ntanda yonse. Mwamona?

158 Bintu byonse byaponena muntnda yabo. Be kyubile byepi? Mambo muchima wakwa Hitler wakoseshiwe, muchima wakwa Mussolini wakoseshiwe, byonka muchima wakwa Felo byo akoseshiwe, kabiji ne kwibabwezha muyoya ntanda. Kabiji pa myaka foote babena kubwelatu muyoya ntanda. Pano baikala, na kupembelela.

159 Akye Kipwilo kya Bangetila kiji mu Laodikeya, mpelo ya Nkulo ya Laodikeya. Inge...Aba Bayudeya baji mu ntanda yabo, baji kala monka. Kabiji ne kupondoka kwa Bangetila kwaubiwa kala. Kabiji tuji na Ndamakyaalo byonka byo tuji nanji. Tuji na kyaalo kyabulwa mali nobe byotuji. Tuji na ma atomiki bbomba akobama mu matala. Tuji na kipwilo kyauba kyambazhi. Tuji na Kipwilo, bantu, aba bepwezha pamo bene. Tuji na ng'ingijilo yapasha ng'ingijilo yakwa Yesu Kilishitu, pakuuba mba Jibwe jikakwatwe byo Jikeya. Kika kyashalapo kubiwa? Kyakonsha kwikala pakimye kiji kyonse. Kechi kujipo kintu kyashalako ne. Atweba tuji mu kimye kyapelako. Oo, lukumo! Amiwa kechi nayuka ne kana Nsakutwela mu yubili, nangwa ne, bino Nakeba kuuba—kuuba mba ndete lubaji lumo kwi anweba, nangwa byonkabyo.

160 Telekai, bushe anweba...? Baanga bakonsha kumona pano? Pano mwamona apo Kinembelo po kyashinikisha amba aya milungu sebete yajinga myaka foote-naini? [Kipwilo kyaamba mba, "Amena."—Waku.] Bushe mwamona pafikila milungu sikisite-tuu yajinga foolo aduleendi ne myaka satefoolo? Mwamona pajinga aya—aya milungu sikisite-naini pano yajinga—yajinga—yajinga...? Yajinga kika? Eiti aduleendi na...Foolo aduleendi na—na myaka eite-fili. Foolo aduleendi na eite-fili myaka poso kufika kino kimye. Anweba mwamona Mfumu po bamuchibijileko nyi? Monai, kibena kusenda myaka foote pakuuba mba Bayudeya bafike mu kifulo kyabo, akyo kyangwele Lesa.

161 Monai papo nkulo ya Bangetila po yafika ne kufikizha byonse byaambiwe mba bikobiwa; kwepi, kechi *kyo* twaamba mba kikobiwa ne; kana kyaambile Baibolo mba kikobiwa. Abya byaambile Baibolo mba bikobiwa, byafika ne ku ino nkulo yapelako; kabiji pa myaka foote abo Bayudeya babena kubwela kuno, na kwiningezha pakuuba mba Lesa obe byonka byo Aubile kuno. Balupukile kuya byobya, kabiji babwela mujoja jishinda. Kabiji Isalela wabwela muntanda yanji.

162 Pano, kimye ka Lesa kyo akatatula mulungu wabo wapelako? Ng'anyi kimye? Kyakonsha kwikala leelo. Kyakonsha kwikala kape juba kasa jikyangye kuzhika. Lesa ukekimweshwa. Inge kyafika, Amiwa kechi nayuka ne. Amiwa mbena kukumyatu. Bino Amiwa mbena kuletapo kintu kimo papo, bino, mu mamineti acheche, kabiji Amiwa kechi nayuka ne kana musakwikiketekela nangwa ine. Bino Na—Na—Nafwainwa kwikyamba, nangwatu byonkabyo, Naketekela.

163 Tuji muntanda yetu. Ba Yudeya baji muntanda yabo. Atweba tuji kumpelo ya nkulo, twanengezhiwa kuya mu Lapicha. Aya Lapicha ikafika, Kipwilo kyashikulwa, twashikulwa na kumusambakana Aye mulwelele. Twayuka kyokyo. Aja Jibwe jachibilwe ku muntumba, jafwainwa kwiya pa kimye kiji kyonse. Kabiji umvwe Jaiya, Jikooba ka? Jikapwisha nkulo ya ba Ngetila. Byonse byapwa, kabiji Lesa ukaleka kwingila nabo. “Lekai uba bibi obengatu bibi byanji; lekai yewa wazhila ekale wazhila.” Mwamona? Pano Aye ukooba ka? Aye ukasenda Kipwilo Kyanji, kyayulwamo na Mupashi Wazhila.

164 Byobika “bibi”? Awa ye kisungu walala mutulo kabiji ne booba bakeya mu kije, konse *kwe*. Tusakufika ku kyokyo pa mapu akwabo, inge twatwajijila kululwe lubaji, byo kikafika ku Jitanda Jitoka Jakije kabiji bakachibilwao ku booba bakulwa. Paulo witubuula mba kechi tutwale mambo nangwa amo ku kochi ne, mambo bazhijikwa bakachibila ntanda mambo. Abyo ibyo. Tuji mu kimye kya kumpelo, *papo*, pano. Kijitu bulongo.

165 Kabiji pakachi kayuwe mulungu... Pano, ino yo sebeta. Pano, inge kine yajinga myaka sebeni, kila umo mulungu, kabiji twaikala kala na milungu sikisite-naini, nanchi tuji na nkulo yaba Ngetila, kabiji twayuka mba tuji kumpelo ya nkulo ya ba Ngetila, nanchi popa paji mulungu umo washalako ku ba Yudeya. Abyo ibyo nyi? Kabiji yafikilamotu mu myaka sebeni. Inge *iy*e yajinga myaka sebeni, *ko kuuba* mba myaka sebeni, mambo Aye waambile “Kuji milungu sebeta yatongwelwa pa bantu boobe.” Nanchi twayuka mba tuji na myaka sebeni ya Bayudeya. Akyo kine nyi? Pano kimonai. Inge pajipo jipuzho, Nasaka kwijiyuka. Mwamona?

166 Bino, pakachi ka mulungu, pakachi kayuwe mulungu wa Kiyudeya; monai, ayo ke isatu na afu myaka—myaka; antikilishitu, awa mfumu, mfumu ukeyapo. Kabiji vulukai, ukafuma mu Loma, mfumu ukeyapo. Ye ng’anyi? Papa. Mfumu mukachi ka bantu, ukeyapo, kukeya Felo wabula kuyuka Yosefwa.

167 Pano, anweba ba Polotesitati mwamba mba, “Kyawama, pano, abyo byokiji.” Bino mineti umotu. Twatana kuuba mba ba Polotesitati baji na kabungwe, balenga kabungwe ka bipwilo, kyo kipasha kya lukinyama, kabiji ne kuya nabo.

168 Kabiji twatana kuuba mba ba Yudeya baitwa mukako kabungwe, (ee, mwane), kabiji baswa. Kabiji Baibolo waamba mba bekyubile. Kabiji walayang’ene nabo lulayang’ano.

Mukachi ka mulungu wabu makumi atanu na abiji, wiluchibile, antikilishitu wachiba lulayang’ano na ba Yudeya, “bantu bobo.” Kika?

Kabiji tutanga mu Lumwekesho 11, amba, “Nkatuma...” Ao ke 11. Pano mubena kwiya ku 19. Amba Aye ukatuma bangauzhi Banji babiji, kabiji bakaulanga mukyokya kimye,

kabiji bakazhingijila baabo bangauzhi ne kwibepaya. Abyo ibyo nyi? Kabiji mibiji yabo yafwa ikalala mu mukwakwa wabu mupashi watelwa mba Sodoma ne Gomola, amo Nkambo yetu mo apopelwe pamusalabo, Yelusalema. Abyo ibyo nyi? Kabiji balajile monka pa moba ne mafuku asatu. Kabiji pakupita moba ne mafuku asatu, mupashi wa bumi waishile mwi abo, ne kusanguka kabiji bakatwela ne mu Lukumo. Lubaji lwabu jikumi lwa muzhi lwaponene pa kyokya kimye. Abyo ibyo nyi? Mwamona? Kyo kika kya? Pakachi ka myaka yapelako yabu sebeta.

¹⁶⁹ Inge Kipwilo kyashikulwa; pano kabungwe, kisungu walala tulo, Methodist, Baptist, Presbyterian, kabiji ne Pentekositi wa kyambazhi, bonsetu pamo na kabungwe. Akyo, baji nakyo kala kibena kutangijila kikatampe. Kabiji umvwe bauba, bakalayang'ana. Kabiji, kyawama, pano, awe papa wakatataka ye tuji nanji ubena kukeba kwibatwezhamo bonse. Kechi mubena kumona akya kintu byo kibena kwishimika ne? Amiwa nsakwambapo pakikye, kabiji ne kwibalelamo bonse, kimye kitanshi pa myaka maaduleendi ne maaduleendi ne maaduleendi; myaka sauzande umu, nangwa abiji, kechi kyakyubiwapo ne. Pakuuba pano ubena kwibatwezhamo bonse, pamo, ne kulenga kabungwe, kabiji monka mo ba Yudeya bakekiswa. Oo, ami! Lukumo! Aleluya! Lutakaiko lwikale kwi Lesa wetu Waikala myaka ne myka! Abyo byokiji! Pano, mulongo, ke kintu kyapelatu, kyapela ne mwanyike mucheche wakonsha kwikimona. Kabungwe kabena kuleta Bayudeya, ne ba Polotesitati, ne ba Katolika, pamo.

Kabiji, vulukai, abo bangauzhi babiji kika kyo bakoba inge baiya?

¹⁷⁰ Awe lukinyama, awe mfumu ukapalang'anya bulume bwa bantu bazhila, kika kyo akooba? Aye ukonauna lulayang'ano lo aji nalo nabo. Pakupita myaka isatu na afu, aye ukebapanga. Pano, bantu balanguluka mba awe ke komyunizimu. Akya kikulengelatu. . . Aye Mupashi wakwa Lesa ukyangye kwingila nobe ne. Kechi komyunizimu ne; ke bupopweshi. Aye Baibolo waamba mba, "Kikekalatu peepi pepi kyakuuba mba bakonsha kujimbaika Basaluluwa inge kyakonsheka kubiwa." Yesu waambile byo. Monai, tuji mu kimye kyapelako.

¹⁷¹ Pano, abo bangauzhi babiji, kika kyo bakooba? Ke Mosesa ne Elaija bo bakeya. Abo bakabula booba Bayudeya bilubo byabo. Kabiji kufuma mujoja jibumba ja Bayudeya jijiko pakino kimye, kwikala ba aduleendi foote-foolo sauzande, Lesa ukebeta kupichila mu baabo bangauzhi. Kyo kika? Ye Mupashi wakwa Elaija, wakufuma mu kikye Kipwilo kya Bangetila, ukatwajijilatu kuya ku kipwilo kya Kiyudeya, kutwajijilatu ne kwita; Mosesa uji nanji. Aleluya! Mwamona? Kabiji ukasapwila Mbila imo ya Pentekositi, ku booba Bayudeya, amba bakaine Mesiyasa. Amena! Mwikimona nyi? Ikekalatu imo Mbila

ya Pentekosito, abo ba Yudeya yo bakebasapwila. Kabiji bakebashikwa bingi aba ba Yudeya poso bakebepaye. Kabiji be bashikilwe ku mikoka yonse.

Kabiji pakachi kamulungu, mambo a kuuba mba babusha bakatampe, babulume ba aduleendi-foolo sauzande. . . Bajinga na Mupashi Wazhila. Kabiji, mulongo, inge mwaamba na byakuuba byakukumya, be byubile. Bashikile mwiulu, kabiji kechi yanokele ne mu moba a bungauzhi bwabo; bapumine ntanda na myalo, monka mo bakebela. Bapaine myalo kabiji ne byonse byashala. Bakebapa bena Loma kimye kyakosa bingi. Pakuuba, pakupezhako, bakepaiwa. Wetu Lesa ke Lesa wakatazha inge Mwamuzhingijisha. Pakuuba vulukai, monka mu mulungu wa bu sebete, kabiji Kipwilo kiji mu Lukumo, amena, Kijilo kya Masangola kibena kubiwa. Ee!

¹⁷² Pano monai. Apo ipo potwamumwena Aye na kubwela ku Tepo wa Kiumbi kimo pampelo ya nkulo ya Kiyudeya, “mushingwa.” Aye Uno wiya, kasa aji pa mbili utoka; abo bamulondejile Aye, pa bambili batoka. *Mbili*, “bulume.” Bamvwala bitoka; mashi, nangwa kivwalo kyanji kyatwezhiwa mu mashi; pe Aye panembwa mba, “Akyo Kyambo kya Lesa.” Aye waiya nobe Kashinde wabulume, ee mwane, na kwikajika Myaka kiumbi kimo, waiya mu Tepo. Lukumo! Amwa Aye wasambakana ba aduleendi foote-foolo sauzande, pano, panyuma ya yewa mulungu wabu sebete.

¹⁷³ Mulungu wabu sebete, abye bikobiwanga mu kimye kya mulungu wabu sebete. Mu isatu, pakachi kayo, aye ukeluchibako, mambo aye ukepaya aba babiji bangauzhi baki pentekosito, ee, mwane, aba bakampuma ntanda.

Kabiji, mulongo, Aye ukafinga kyokya kipwilo, kabiji Aye ukamusoka na mujilo. Kabiji, kika, aye. . . Twikitana kokwa mba, ne basulu bamato bakaleka, bakaamba mba, “Maama, maama, awa muzhi wakosa wa Loma, waiya kupelo yanji mu awala umo.” Aye bamutabawile ke bipimvwa bipimvwa. Lesa wayuka mwakubila bintu. Kabiji umo Malaika watajile konka, ne kwamba mba, “Kika, mashi abooba batapiwe na mambo akwa Kilishitu atainwe pe Aye,” mambo abujimbijimbi bwanji, nakuya na kulenga tubungwe, kabiji ne kulenga byonse bye bintu, kabiji ne kutamisha kipwilo, kabiji ne kwibileta bintu momwa, kabiji waipaile aba baesekele Kwikikwachijila ne kweseka kwibalupulamo.

¹⁷⁴ Lukumo! Oo, Amiwa—Amiwa kechi nayuka ne. Amiwa—Amiwa—Amiwa mbena kumvwa nobe mbena kukeba kuya. Mwamona? Anweba kechi muji na lusekelo na mambo Mwaana wa Kyeya ne, kwenda mu Kyeya kya Mwaana! Tuji pepi, mulongo? Mu awala wapelako! Kyafwainwa kumweka, kimye kiji yonse. Tuji pano!

¹⁷⁵ Ayo—ayo Mbila ya sapwilwa ku kipwilo kya kulutwe, kipwilo kya kaine Kilishitu wakyo. Ba Yudeya baji muntnda yabo na mambo a kimye kyashalako, myaka foote. Muzhi mupya washimikwa. Babena kupembelela kika? Ubeni kwiya Mesiyasa. Kikekala ng'anyi kimye? Amiwa kechi nayuka ne. Inge aja Jibwe jafyata kyokya kipasha *papo*, Aye waya; nishi byonse byapwa pakyokya kimye.

¹⁷⁶ Pano monai papo. Mukachi ka mulungu, moba asatu na afu...myaka isatu na afu, byonkabyo, aye ukachibakanya lulayang'ano kabiji ukebakanya kulambula bitapisho ne milambo...abya byo babikako kala.

Mambo, abo bakabwela ne kwamba mba, "Pano, talai, anweba bipwilo byonse. Obewa wakonsha kutwezhiwa mu kipasha kya lukinya. Tukekala na lumvwang'ano lwabupopweshi. Atweba tukafumyapo komyunizimu. Atweba tukafumyapo komyunizimu yense." Mwamona? Kabiji bakonsha kwikyuba. Mwamona? Kabiji bakekyuba.

¹⁷⁷ Pakuuba pano monai. Kabiji ikalai bulungo, kabiji ne kuteleka kikyee, bupopweshi bwa pajuba pajuba ne kulambula bitapisho kukabwela jibiji mu muzhi umvwe tepo washimukululwa. Kabiji awe mfumu ukeyapo pakachi kayuwe mulungu, ukachibakanya lulayang'ano kabiji ne kukanya kulambula bitapisho. Kyaambiwa mba, "Aye ukapalang'anya, ukekipalang'anya." Kabiji kyo akooba, kikafika ne kumpelo ya byonse.

¹⁷⁸ Kabii monai:

...*kabiji ukapingakenyamo kya bunya kileta lonaiko...*

"Kabiji ukapingakenyamo kyabunya kileta lonaiko." Kyokika *kyabunya*? "Bubipisho." Mwamona? "Kuleta lonaiko," kyo kika? "Kufumyapo." Kupinga-kenyamo *kikyee*, kufumyapo *kyokya*. Mwamona? Kupinga-kenyamo kwa bulume bwa bena Loma, mu kushinda yense kisungu walala tulo, Bayudeya ne bonse. "Atweba bonse tukekala Benaloma inge ne kechi tukekala na bumi ne." Aye ukachibakanya lulayang'ano lwanji mukachi ka mulungu.

¹⁷⁹ "Kupinga-kenyamo kyabunya." Inge kyajinga kyabunya mu kimye kyakwa Yesu, kimye Loma kyoaishile kokwa na mitanchi yabo, ukekala Loma jibiji, kikekala kyabunya ne jikwabo ku kipwilo.

...*kileta lonaiko, kabiji kikatwajijila kufika ne ku mpelo...*

Kika kyo akooba? Aye wakatwajijila kufika ne kumpelo, ko kuuba mba, mpelo.

¹⁸⁰ Pano, Kiyudeya, ne Bwinaloma, Bwinapolotesitati (ko kuuba mba, kisungu wakosama), bakakwatakana pamo abo

bene mu musango wakabungwe ka bipwilo. Kabiji kikekala nobe byaambile Yesu mu Mateyo 24, kabiji ne mu Lumwekesho 13:14.

Twayai tuye mu Lumwekesho 13:14, monai kika. Najikwikinemba papo, pakuma kika, 13:14. Kijitu bulongo, mwane.

Ne aye wibajimbaika bonse bekala pano pantanda mambo a biyukilo aye wajinga na bulume bwakuuba (kupwizha pamo bipwilo) ku meso...ne kwamba mba...ku meso a awa lukinyama; ne kwibambila bekala pano pantanda, amba bamulengele kinkishi kyapashang'ana na lukinyama, awa wajinga na mutotole wa poko kabiji waikele na bumi.

¹⁸¹ Pano, twayuka, kwakubula ne kuzhinauka ne, awa lukinyama wajinga ng'anyi, abwa bulume bwajinga na mutotole ne kwikala na bumi. Kyajinga kimye Loma wabuntushi po aipailwe, kabiji papa wa ku Loma po atolele kifulo kyanji; kimye bulume bwa buntushi po bwaipaiwe, ne bupapa bwatola kifulo kyabo.

¹⁸² Pano, pano, Lumwekesho 13:14. Yesu, mu Mateyo 24, wibajimwine na kikyee. "Kipashang'ano kya lukinyama."

¹⁸³ Paulo, mu Tesolonika Wakibiji kyapitala kyabu 2, veeleshi wabu 3 ne wabu 4. Twayai twikimone, monai Paulo, byo aamba papo pa kikyee. Awa Mupashi Wazhila mukatampe pa yuwe ngauzhi mukatampe wa Nkambo, monai byo aambile pa kikyee mu juba japelako. Mu Tesolonika Wabubiji, kyapitala kyabu 2 byokiji. Kijitu bulongo, mwane. Kabiji ne kutatwila pa veeleshi wabu 3, Naketekela byokiji. Kijitu bulongo, twayai tutange pano. Telekai bulongo, anweba bonse. Baanga baketekela mba Paulo wayujilwemo na Mupashi Wazhila? Amena. Monai papo.

Kechi muleke nangwa umo emujimbaike nangwa kacheche ne: mambo aja juba kechi jifike ne, poso patanshi akwa kupondoka ku lwitabilo kwafika, . . .

Aye ubena kweseka kwikifumya mu mutwe wabo amba Ubena kwiya pa kyonkakya kimye. Waambile mba, "Kwafwainwa kwikala kupondoka ku Kipwilo, patanshi," monai, kyaiya muno mu Nkulo ya Laodekeya.

. . .ne awa muntu wa bumpupabizhila wamweka, . . .

"Awa muntu wa bumpupabizhila," kubula luketekelo lwa Mupashi Wazhila. Wabula luketekelo wamweka.

. . .yenkaye mwaana walonaiko;

Nobe byajinga Yudasa, kalama wakipao kya kipwilo.

Ye wimena byonse ne kwitumbijika mwine kukila bitelwa mba Lesa, nangwa bipopwelwa; kabiji aye nobe Lesa wikala mu nzubo yazhila ya Lesa, . . .

Mulongo, kujipo muntu pantanda, pangye ya Vatican, uba byo byo nyi? Uji kwepi?

¹⁸⁴ Pano, yai mu Lumwekesho 13, ne kwimumweshwa mba awe muntu waikala pa muzhi. . . mu muzhi, kabiji awa muzhi waikala pa—pa mitumba sebeni. Kabiji nambala ya lukinyama ke sikisi aduleendi sikisite-sikisi, kyanembwa mu—mu ki Latin. . . bisopelo bya Kiloma, ke sikisi aduleendi sikisite-sikisi, ke *VICARIVS FILII DEI*, akyo kyalumbulula mba, “Mu kifulo kya Mwaana wa Lesa,” pa jitanda jakwa papa. Kabiji kipona kyanji, muji na kisochi kya bufumu kya bizhingu bisatu. Kabiji Amiwa namonapo pa kisochi, naimene pepi pepi byonka biji kuboko na kilungi kyami, byonka bya, kabiji—kabiji namwene kisochi kya kwa papa monka mu Vatican, amiwa mwine, naimene ne kumonapo, muketekele Amiwa nayuka kyo Mbena kwambapo. “Aye wimena, byonse byatelwa mba Lesa, bonse bantu ba bulesa. Aye ye wakila kuzhila mu bonse; wikala mu nzubo yazhila ya Lesa, kasa emweshwa aye mwine amba Lesa,” ne kulekela mambo panopantanda, kabiji ne bikwabo, mwayukatu. Kine.

¹⁸⁵ Paulo waamba mba, “Akwa kupondoka ku lwitabilo kwafwainwa kwikala kutanishi, ne yewa mwaana wa bumpupabizhila akamweke.”

*Kechi mwavuluka nenyi, mba, byo Nakijinga . . . nenu,
Ne mubujile bino bintu?*

¹⁸⁶ Oo, Nakonsha kutemwa kwikala konka, na kuteleka Paulo byo asapwijilenga bibye, kechi ibyo nenyi? Hmm! Byo Nakonsha kutemwa kuteleka kwi aye! Oo, ami!

¹⁸⁷ Pano kika kyo akooba? “Kipashang’ano kya lukinyama.” Tesalonika Wabubiji. Pano telekai. Telekai bulongo pano, mutelekeshetu bulongo. Kipwilo kyauvwinenga kwiya kwa papa. Kyo kika? Yo mpelo ya yoya nkulo ya kipwilo, Paulo. Bamwene kikye kintu kya Benanikola kasa kibena kwiya; abo bailenga na kulenga muntu wazhila, (ke kika?) papa. Musango wantanda ne byabafunda byatwelele mu kipwilo, kabiji ne kutatula kupipula ndonda ya bupopweshi. Paulo, na Mupashi Wazhila, wa mukwachile awa Mupashi. Kabiji kipwilo, na ba bipimo byapusana pusana kabiji ne bamunema, bantu bamunema, ne bikwabotu, bamwene mba ku bena kwiya kintu kimo. Kabiji Mupashi Wazhila wibajimwinenga na mambo a moba apelako. Kechi mwavuluka nenyi Yesu byo aambile pa kikye? Byubilo bya Benanikola, akyo mukupezhako kyaalukile ke lufunjisho, kabiji kyabwela kyaaluka ke kabungwe! Balongo, atweba kechi tuji mu mfishi pakino kimye ne. Vulukai, monai. Pano potuji.

¹⁸⁸ Byubilo bya Benanikola, kabungwe byo katatwile, bakatampe bamushingi, kabiji monka mwaya bipwilo, ne bintutu bikwabo, kyalengwa ke kipwilo kya Katolika.

Kabiji Paulo ke aambe mba kechi kwafwainwa kwikala kimye kya kupelo ne, kechi kwafwainwa kyokyo kimye ne, poso kwaikala kupondoka kufuma ku kine, Lwitabilo lwa pentekosito. Lwitabilo lwa pentekosito lukafumishiwapo, kabiji ne bamushingi bakatwelamo. Bakekala na muntu ukatola kifulo kya Lesa, waikala mu tepo ya Lesa, ne kwimena, aye mwine kwikala peulu ya bantu byobya. Kabiji, akyo, monai, kyo kika? *Niko*, “kushinda ba membala.” Mwamona? “Byonse bitelwa mba Lesa; aye ukekala mu nzubo yazhila ya Lesa, nobe Lesa.” Paulo waambile mba kukekala kupondoka ku lwitabilo patanshi, mu moba akapelako. Kabiji pano potuji, ponka pano, kabiji monai kokwa kupondoka, kabiji ne kumona kipwilo kasa kibena kuyatu kwalepesha kufuma kwi Akyo, kabiji ne kubwela jibiji. Kabiji tuji mu kimye kyapelako. Kijitu bulongo.

¹⁸⁹ Pano, inge milungu sikisite-naini yafikijilemotu bulongo, kabiji ne Bayudeya baji muntanda yabo, kabiji nkulo ya kipwilo kya Bangetila kyafikilatu monka mu kimye kyakupelo, mu kimye kya Benanikola . . . nangwa mu kimye kya Laodikeya; kwaipipa byepi Kwiya kwa Nkambo, mpelo ya bintu byonse; mpelo ya ino nkulo, kabiji ne Lapicha? Kimye Aye kyo akatatula awa mulungu wabu sebete, nangwa myaka sebeni, Kipwilo nishi kyaya.

¹⁹⁰ Mwakonsha kwikimona, balunda? Sutulaiko kuboko kwenu inge mwakonsha kwikimona. Mwamona? Pano, kechi twikale banyike ne. Kechi twikale bakukaya kuya kulutwe ne. Tuji ku mpelo ya kimye. Kintu kimo kyafwainwa kumweka. Atweba tuji papelo. Tuji pano.

¹⁹¹ Aye milungu sikisite-naini yafikijilemotu bulongo; kuya kwa Bayudeya kwafikijilemotu bulongo; nkulo ya kipwilo yafikijilemotu bulongo. Tuji mu kimye kya kupelo, kimye kya kupelo, nkulo ya kipwilo kya Laodikeya, yo mpelo yakyo. Bonse baluwe tubaangabanga basapwila mbila yabo. Yalupulwa kala. Atweba tubena kupitulukamotu. Abo Bayudeya babena kubwela pa myaka foote. Baji muntanda yabo.

Kika kyalondelapo kikamweka? Kwiya kwa Jibwe. Abyo byotuji. Ng’anyi kimye po kikobiwa? Amiwa kechi nayuka ne. Bino, mulongo, kwi amiwa, Nasaka kwikala winengezha. Nakeba kwikala na byakumvwala byami byanengezhiwa.

¹⁹² Pano, atweba tuji na—tuji na mamineti acheche bingi, kabiji Nakonsha kutemwa mwateleka na kuzhindama pa mineti umotu.

Kimye Aye kyo akatatula mulungu wabu sebete, nangwa myaka sebeni, nishi Kipwilo kyaya. Pano telekai. Amiwa mbena kwambula ne jikwabo, kwambula jibiji, pakuuba mba mubule kulubamo. Abye byo byabikile Mupashi Wazhila ku kinembesho kyami kimye kyo Nanembelenga. Tuji mu nkulo ya Laodikeya. Aye Kilishitu babena kumukana ku kipwilo Kyanji Mwine.

Kabaangabanga kaino nkulo, ne Mbila, byamwekanyika. Kabiji Isalela uji mu ntanda yanji. Mwamona potuji nyi? Tuji pa mpelo.

Pano, ke kwambapotu kimo nangwa bikwabo bibiji.

¹⁹³ Byonse bye byo tubena kumona, biketukwasha, monka mu lusa Lwanji, byo tubena kweseka kufika ku tutwe twapelako Tutetesho Tutanu na tubiji. Mwamona po twafwainwa kwikikilukila? Kufuma mu Lumwekesho 6:1 kufika mu Lumwekesho 19:21, inge twikikiluka, mambo, monai, inge tubena kwikibika kunyuma *kukwe*, mu ino nkulo ya Bangetila; kwepi, mwamona, kyapwa mu *ino* nkulo. Mwamona?

Bino, twikishiniikisha na Kyambo kya Lesa, kabiji monka mu jishimikila, kabiji ne bintu byonse, kabiji ne biyukilo bya mu bimye, monka mu moba, amba kwafwako kikwabo kyashalpo ne. Tuji ku mpelo ya ba Ngetila. Kika—kika kyo tusa kuuba pa kikye? Ke mweo wami ne mweo obe; ke bumi bwami ne bumi bwenu; ke bumi bwa batemwe betu. Twabepwa kimye kyabaya bingi. Twaikala na bintu byavula byanekena. Kyawama twatatula kuya. Kiji palutwe kukila byo mulanguluka, anweba langulukaitu.

¹⁹⁴ Pano, ke ng'ambilo yakosa, inge mubena kukeba kwikinemba. Telekai bulongo, nasashijila. Aye yo ng'ambilo yami yapelako, yalondelapo; Amiwa kiji na kintu kicheche panyuma ya kikye, tubyambo tucheche Ntonakeba kwambapo. Pano konkolokai pa kimye kicheche ne kuteleka bulongo, kisakwimupa kintu kimo kyakatazha, pa kutwajijila mu kikye. Mwamona?

Kechi kujipo nangwa bukata bwa mubwipi bwa mupenyi pakachi kampelo ya ino nkulo ne Kwiya kwa Kilishitu. Bintu byonse, kafwako nangwa kimo kyashalako ne. Bushe Isalela uji muntanda yabo nyi? Twayuka kyokyo. [Kipwilo kyaamba mba, “Amena.”—Waku.] Bushe tuji mu Nkulo ya Laodikeya? [“Amena.”] Bushe Mbila ya ino nkulo ya kipentekosito yaletwa, ya kweseka kusukanya bantu kubwela ku ene Mapesho a kipentekosito? [“Amena.”] Bushe muluwe yense waiya mu mankulo, byonse bijitu pamo? [“Amena.”] Bushe byaalo byaimena byaalo bikwabo nyi? [“Amena.”] Myalo? Bushe muntanda muji kipowe kyazala leelo, Kipwilo kyakine kibena kwendesha ma aduleendi mailoshi nakukeba kumvwa Kyambo kya Lesa? [“Amena.”] “Kechi na mambo a kajo konka ne, kana mambo a kukeba kumvwa Kyambo kya Lesa.” Kwaiya kipowe kyazala. Abyo ibyo nyi? [“Amena.”] Kika, tubena kwikala ponka pakachi kakyo, ponkapano. Monai kwepi nkotuji? Tubena kupembelela joja Jibwe.

¹⁹⁵ Ng'ambilo ya kukumya! Kufuma kimye Lesa kyo apaine mulaye kwi Abulahama. . . Kechi mupuswe kikye ne. Kufuma ku kimye Lesa kyo apaine mulaye kwi Abulahama, Ntendekelo 12:3, kufika ku kimye Kilishitu kyo bamukaine mu A.D. 33,

ku Bayudeya; monka mwaila Ngalatiya 3:16 ne 17, kabiji ne mwaila Usher, yakwa-U-s-h-e-r, kubalulula kwa myaka ya Bahebelu kwi Usher; bulume bwakwa Lesa bwajinga na Bayudeya pa myaka naitiini aduleendi fifite-foolo. Lesa waingijile na Bayudeya myaka naitiini aduleendi fifite-foolo, mwayila kubalulula kwa myaka ya Bayudeya, kabiji ne mwayila Ngalatiya 3:16 ne 17. Amiwa jina Binembelo byavula bingi, bino napanatu byo byo.

Nanchi, panyuma ya kuna Kilishitu, Aye waalulukijile ku ba Ngetila, mu kufumyamo bantu ba kutelwa na Jizhina Janji. Mubena kukeba Kinembelo pakyokyo, pakifulo? Byubilo 15:14.

¹⁹⁶ Pano, mwayila kubala bimye, twatana kuuba mba tuji (telekai) myaka sebetiini yashalako, kabiji tukekala na kimye kimo kyapitapo kyapewa kwi atweba, Lesa kasa abena kwingila ne atweba mubulu bwa Mupashib Wazhila, kufuma mu A.D. 33 kufika mu 1977. Kimye kyapitapo, kya myaka naitiini aduleendi fifite-foolo, Lesa ubena kwingila pamo ne atweba byonka Aye byo aubile ku Bayudeya. Pano ngakyo!

¹⁹⁷ Pano, nembai kyokyo mu buuku wenu, Kinembelo kicheche papo kyo Mbena kukeba kwimupa. Benalevi 25, kutatwila na veeleshi wabu 8. Lesa waichile yubili, kila mwaka wabu foote-naini. Awa mwaka wabu fifite wajinga wa yubili. Twayuka kyokyo. Twakwatakanya kyokyo. Kufuma ku yubili mutanshi, wamu Benalevi 25:8, mu 1977 ukekala ke yubili wabu sebeta, kupana myaka yafikilamo fili sauzande foolo aduleendi sate. *Yubili*, walambulula, “Akwa kuya! Kukasululwa!”

Oo, tubena kupembelela kokwa kwiya kwa kufikila aja juba jikatampe ja Myaka kiumbi kimo,
 Kimye Nkambo yetu wapeshiwa byo akeya na kusenda Musongwa Wanji ubena kupembelela;
 Oo, ntanda ibena kubiza, kujijila joja juba ja kukasuluka,
 Kimye Mupulushi wetu byo akabwela jibiji pantanda.

¹⁹⁸ Mwikyumvwakyo nyi? [Kipwilo kyaamba mba, “Amena.”—Waku.] Lesa waingila ne atweba kimye kimotu byonka Aye byo aingila na Bayudeya. Kufuma ku kimye Aye kyo apaine mulaye kwi Abulahama, kufika ne mu kimye kya kukana Mesiyasa mu A.D. 33, yajinga myaka naitiini aduleendi fifite-foolo. Kabiji pano tuji na myaka sebetiini yashalako. Twaikala pepi nobe myaka naitiini aduleendi sate-ne bana peulu. Tuji na myaka sebetiini yashalako, kufika mu 77, kikekala ke yubili wabu sebeta kufuma kukutatula kwa mayubili. Kabiji kikekala byepi? Oo, mulongo! Pano tala bulongo. Kwikipusa ne. Ukekala yubili wakuya kwiulu wa Musongwa wa ba Ngetila, kabiji ne kubwela kwa Kilishitu ku

ba Yudeya, byo bakafuma mubuzha. Amena! Kechi mwikimona nenyi? Kufuma muntanda yonse, bapwila kokwa na mambo ajoja juba. Oo, ami! Monai pepi potuji? Atweba kechi twayuka kimye po kikobiwa ne. Tuji mu kimye kya kupelo.

¹⁹⁹ Pano telekai. Kwi anweba- bakala muno mu—muno mu kipwilo, aba baikala muno kimye kyabaya, Nakeba mba anweba mumonepo kintu kimo. Amiwa kechi anfunjile kikye ne kanatu keesha; Amiwa ne kisendele kufuma ku wamashimikila akala, Paul Boyd, kabiji pano. . . Kabiji Amiwa nekilonda kupichila mu Binembelo, nasenda ao moba akwabo papo, kabiji ne bikwabotu, kabiji ne bimwene, ne kupitulukamo, ne kwibitana.

²⁰⁰ Pano, mu 1933, kimye kyo twapopwejlenga kokwa ku Masonic tepo, apa paimana kipwilo kya Kilishitu leelo, juba jimo lukeelo mu Mulombola, kasa kyangye kufuma pa nzubo, Amiwa napeshenga motoka wami (Najinga na motoka wa mu kimye kya 33, kabiji namupainenga ku mwingilo wa Nkambo.), kabiji mu kimwesho, Namwene kimye kya kupelo (Pano monai kikye byo kiji, kunyuma kimye kyo nakijingatu nsongwalume, kabiji mwakonsha kuketekela byajinga motoka wa mukimye kya 1933, pano, byo amwekanga.), kabiji Nayile kokwa ku Masonic tepo, kwepi, anweba bamo-bakala muno mwavuluka, byanembwa pa kipepala ku nzubo, kyapulitwa kala kabiji kyakumbene ntanda yonse, mwamona, amwa mwajinga mu 1933, kabiji naambijile jimo amba kukekala kintu kikatampe kikamweka ku ino United States, nangwa, kufika mu mwaka wa 1977. Baanga bamvuluka byo naambilenga byobyo? Talai pa maboko. Kine.

²⁰¹ Pano monai, Naambijile jimo bintu sebeni kasa bikiyangye ne kubiwa. . . akye kintu kyakupelo kikatampe nangwa mba kintu kimo kikatampe kikobiwa mu United States, kintu kikatampe kyatama bingi.

Naambile mba, bino vulukai, akye kasa kikyengye ne kutapa ne, Amiwa naambile mba tukaya mu Nkondo Yabubiji ya Kyaalo kyonse. Baanga bavuluka kung'umvwa amiwa kwikyamba? Ambai mba, "Amena." [Kipwilo kyaamba mba, "Amena."—Waku.] Kijitu bulongo. Aya Nkondo Yabubiji ya Kyaalo kyonse! Naambile mba, "Aye Ndamakyaalo ujipo luno. . ." Nafumishe kikye kufuma ku Kinembelo, nangwa byonkabyo, kintu kyakala keesha, amba, "Awa Ndamakyaalo ye tuji nanji," akyo kimye kyajinga. . . Baanga bavuluka kana wajinga ng'anyi? [Mulongo waamba mba, "Franklin Roosevelt."] Franklin D. Roosevelt. Naambile mba, "Awa Ndamakyaalo ye tuji nanji pa kino kimye ukafika ne mu kimye kya buna," aye wajinga na kimye kitanshi akyo kimye, "ukafika ne mu kibese kyabu foolo, kabiji tukaya ku Nkondo Yabubiji ya Ntanda yonse."

²⁰² Naambile mba, "Awe nkajikizhi ubena kwiyapo mu Italy, ao ke Mussolini, ukeya mu butangi. Kabiji ukaya mu Ethiopia, kabiji Ethiopia ukashindwa pa kwiya kwanji." Kuji bantu

baikala muno bayuka, mba kwajinga jibumba ja bantu baishile na kwimana, byo Najinga na kupwila kwami mu Kishimikwa kya Redman kokwa abwa bufuku, byo Nayilenga kokwa na kusapwila, Kishimikwa kya Redman, kabiji bakebelenga kufumyamo mambo akwamba byo. [Nyenga Wilson waamba mba, “Amena. Abyo ibyo.”—Waku.] Ee. Ee. Mrs. Wilson, Nayuka mba uji. . . Abyo ibyo. Byo Naambile mba. . . Bino wikyubile nyi? “Bino,” Naambile mba, “aye mpelo yanji ikekala yabuvu,” kabiji byo kyaubilwe. Aye ne mwanamukazhi ye anyemene nanji, bamwalwile kyapeulu-kyaya-panshi kabiji ne kukujikwa ku lutambo mu mukwakwa, na maulu abo mwiulu, byakumvwala byabo byakobamine kutala panshi. Kijitu bulongo, akya kyafikizhiwe.

²⁰³ Kabiji pano Naambile mba, “Banabakazhi baswishiwa kuvota. Ke kintu kyabuvu mu kyaalo. Kabiji, mu kuvota, juba jimo bakasala muntu ungi.” Kabiji baubile kikye mu busaji bwajingako. Ami, ami! Foolo. . . (Naambile mba, “Sayaasi ukaya mu jishinda. . .”) Ine, kuno, akyo ke kya busatu. Ndekelaiko mambo.

²⁰⁴ Kino kyo kyalondelapo, kokwa, kyabu foolo. Naambile mba, “Nkonndo yetu ikekala ne Germany, kabiji bakashimika kintu kyashamenda kikatampe ne kwimvwetelamo abo bene, kabiji bena America ba kapumwa bingi.” Wabulume bonse Lesa wayuka, ao Ye Naimanako, Namwene aba banababene bena Nazis kupuma bena America byo, kabiji ne bintu, pa kyokya kibumba. Kabiji kuji bansongwalume bavula baimana muno bayuka mba awa wajinga Siegfried Line, abo bayuka byo kyajinga. Kabiji vulukai, mba akya kimye yajinga myaka leveni Siegfried Line kasa akyangye kushimikwa. Bushe Lesa wakine? Bushe ukibulang’ana bintu bikamweka? Talai. Kokuuba mba, akya kyajinga kyabu foolo.

²⁰⁵ Pano kintu kyabutanu. “Sayaasi ikaya bingi palutwe kyakuuba mba bakalenga motoka ukabula kidilaivo. Kabiji myotoka ikatwajijilatu na kumweka nobe jike, kufikatu ne kupelo, kimye kya kupelo. Namwene kisemi kya bena America babena kuya mu mukwakwa, mu mukwakwa mukatampe, kasa baji mu motoka bavundamina ne kunyuma kwafwainwa kwikala kindilaivo, kyamwekele nobe babena kukaya ngyuka nangwa makandi.” Kabiji tuji nakyo. Kiji pa televizhoni. *Sayaasi Wayukanyikwa, Byakulungisha*, byonkabyo, bonse baji nakyo. Tuji nanji motoka. Utangijilwa na limoti, ku—ku landa. Abo kechi bakekalapo na kindilaivo ne. Uchinikapotu bibye, nobe ubena kuchinika pa foni, kabiji ne motoka wenu wimutwalatu nkomuya; kechi wakonsha konaika ne, nangwa kafwako, kafwako myotoka ikwabo ne. Magineta ukebafumyako kwi obewa. Mwamona? Baji naji. Oo, ami! Langulukaipo pa kikye. Pa myaka sate kasa kikyangye kumweka!

206 Pano, akyo kituleta ku kusalwa kwakwa Ndamakyaalo Kennedy.

Kabiji awe motoka ubena kwiya pa—pa kifulo, na kuleta bintu faivi (kufuma mu sebeni) abyoyubiwa byonka byo byajinga.

207 Bino, Na ambijile jimo, kabiji naamba mba, “Namwene mwanamukazhi mukatampe waimana, ubena kumweka-kulamba, wamvwala bya-chiluluka bingi.” Kabiji Naimanako pacheche papo, “(Wajinga tangi mukatampe mu United States; kapepo kipwilo kya Katolika.)” Mwanamukazhi, mwanamukazhi umo; Amiwa kechi nayuka ne kana kikekala kipwilo kya Katolika. Amiwa kechi nayuka ne. Amiwa kuuba naamba ne. Kintutu kimo kyo Namwenepo, Namwene mwanamukazhi, byo byonka.

208 Bino kino ke kyaalo kya mwanamukazhi. Kino kyaalo ke nambala satiini, mu bungauzhi. Aye uji na mikamba satiini, tubaangabanga satiini. Aye watatwile bibuji satiini. Satiini, satiini, byonsetu ke satiini. Wamweka mu kyapitala kyabu 13 mu Lumwekesho, ne bikwabo. Ke satiini. Kabiji ke kyaalo kya mwanamukazhi.

209 Makonchi akwikana mu America mufuma bingi bavula bakwikana, na banabakazhi betu, kukila byaalo byonse. Byubilo byatama mu kyaalo kyetu byabwela panshi, ne kwikana, kukila byo kiji mu France nangwa Italy, ako bupite bubiwatu pa mukwakwa. Nanchi, bino bapite; betu ke banabakazhi basongolwa babena kwikala na banabalume bavula, kabiji ne banabalume bavula kasa baji na banabakazhi bakwabo.

210 Mu byaalo muji paji, mwakila kuwama sauzande umo. Kabiji, nangwa byonkabyo, paji yatama, twayuka kyokyo. Bino, kimweshatu kwibwezha panshi.

211 Njina kibese kya kipepala, kyamwesheshe kuuba mba bansongwalume betu bena America byo bayile mu byaalo byabunshiya, mu iye nkondo yapelako, amba kukilapo, naketekela, bajinga pepi nobe sebete paseti... Kika, pano, pembelaiko ka mineti kamo, Naketekela kyajinga basatu kufuma mu foolo bayile bunshiya bwa tulunga twa meema, bekaine na bakazhi babo kasa bakyangye kubwela ne. Kabiji kyanembwa na mutwe mukatampe waamba mba, “Kika kyamweka ku byubilo bya bantu bena America?” Anweba mwavuluka kwikimona nyi? Anweba bonse mwamwene, Naketekela. “Kika kyamweka ku byubilo bya banabakazhi betu bena America?” Mikinyi, kwingila pamo na banabalume bakwabo. Ke kyaalo kya banabakazhi. Kika kyo akekala nakyo? Ka lesa mwanamukazhi, nangwa lesa mwanamukazhi.

212 Pano, bino, panyuma ya kyokyo, Naalulukile kutala panyuma. Kabiji namwene uno United States kasa abena kupya nsono, mabwe alalaika. Kabiji byapilenga nobe—nobe mulumba

wakunyi, nangwa nobe kintu kimo kyabikwa pamujilo. Kabiji natajile byo Nakonsha kumona, watemene na mujilo. Kabiji ponkapo kimwesho kyalekele. Faivi mu bisatu byamweka . . . nangwa faivi mu sebeni, byonkabyo, byamweka.

²¹³ Kabiji wayiya wamweshwa. Kabiji pano Naambila jimo. Amiwa kechi naambile mba Nkambo ye wambula ne, bino, byo naimene lolwa lukeelo mu kipwilo, Naambile mba, “Mwayila bintu byo bibena kwenda . . .” Naile kunyuma ku mpelo ya kibumba, kabiji nafika ku mpelo ikwabo ya kibumba. Naambile mba, “Mwayila bintu mo bibena kwendela, Naambila jimo namba kimye . . . Amiwa kechi nayuka kyo Mbena kwikyambila ne. Bino Naambile namba byonse bye bikobiwa pakachi ka 1933, ne 1977.”

Kabiji kwakubula ne kwikiyuka ne, Lesa wayuka muchima wami, Amiwa kechi ne kiyukile ne poso keesha, amba 1977 ke yubili, kabiji kine kimye kimotu kyapichilepo Aye kyo apaine kwi Isalela, kabiji ne byonse biji kupelo. Nanchi atweba tuji . . . Kabiji pano tuji pa mpelo ya nkulo, pa kwiya mu mulungu wabu sebeti. Atweba kechi twayuka kana kimye ka Kipwilo po kiya ne. Oo, ami! Twakonsha kuuba byepi, balunda? Tuji pepi?

²¹⁴ Bushe mwamona byo tuji pa kino kimye nyi? [Kipwilo kyaamba mba, “Amena.”—Waku.] Bushe mwaumvwa mulungu wabu sebeti wakwa Danyela pakino kimye? [“Amena.”]

Monai, pano, inge twaya mututwe Tutetesho ne bintu bikwabo, kushikulwa kwa tutwe Tutetesho. Mutanshi wamweka, wenda pambili-utoka, kabiji uji na buta bwamukanda mu kuboko kwanji. Monai kana awa muntu ye ng’anyi. Monai awa wenda pa mbili watubuluka wamulondela. Mwamona? Monai kana ye ng’anyi, kabiji monai byobeya. Monai boba ba aduleendi foote-foolo sauzande baiyamo. Monai yewa kisungu wakosama byo aiya. Kabiji monai bintu byonse bya ubiwa: kwitulula kwa Michiba, Malwa, mipashi isatu ya bubipisho iji pamo nobe babombwe. Pano monai byonse bye bintu byo byafikilamotu mu myalo, byafikilamotu pakwichilwa. Kimye kyonse Katetesho byo kashikukile, mwalo waichikile, kabiji lonaiko lwaiya. Kabiji monai bintu byafwainwa kumweka kuno kupelo.

²¹⁵ Kabiji, oo, monai babo bangauzhi basatu . . . nangwa baabo babiji bangauzhi, byo bakamweka papo. Kabiji mukachi ka mulungu, bachibiwako byonkabya, kabiji ne kutapa Nkondo ya Alamakindonyi. Pano Lesa watatula kwamba, Aye mwine, kabiji Aye waimana ne kutatula kulwa. Aba bangauzhi babena kupuma ntanda. Babena kusapwila Jizhina ja Yesu Kilishitu. Babena kubatizha mu musango umo. Babena kuuba bintu bimo bapentekosito batanshi, bashakulu byo baubilepo, kabiji ne bavula babena kwibalondela. Pakuuba aba bebungizhe pamo, aka kabungwe, bailengatu byokabya, nangwatu bulume bwa

booba bangauzhi kechi bekyonawine ne. Kabiji kyapelako baambile mba, “Tusa kulenga ke kabungwe kamotu.” Kabiji watwezhamo (kika?) kyabunya, Bwinaloma, ne kupingakenyamo kintu kyonse, akya kileta lonaiko. “Kyabunya kileta lonaiko,” kyatwezhamo byonse, “bubipisho.”

²¹⁶ Vulukai, inaja pite wakala awa waikela pa lukinya, wamvwala kyachijisha, wajinga na mitwe sebeni ne nsengo jikumi. Mwavuluka kyokyo? “Kabiji wajinga na katomeno mu kuboko kwanji, ka bubipisho bwa bunya bwanji.” Alwa lwajinga lufunjisho lwanji lo abikile pa bantu. Kabiji byo tuji, balongo bami. Tuji mu kimye kyapelako.

²¹⁷ Baana babacheche, kechi twayuka ne, kapepo kechi twakonsha kwikala na bumi amba tubwele bufuku buno ne. Kape kechi twakonsha kwikala na bumi amba tukemone ne jikwabo ne. Amiwa kechi nayuka ne. Bino, mpelo yafwenya bingi pepi, mpelo yafwenya bingi pepi. Akye kyo Kinembelo. Kuji bukine, bwalumbuluka, bukishika bwa Binembelo.

²¹⁸ Bino, inge pajipo kintu kimo kyo wabula kumvwisha, nembelai kakalata ngyuke pakyokyo. Mwamona? Ambai kintu kimo. Anweba bamo balongo muji mu matepu, mubise bikwabo, inge kujipo kintu kimo Nakonsha kwimukwasha, ngyukishai. Mwakonsha kupachika ne amiwa, kabiji Nakonsha kupachika na kabungwe kenu; kechi ne obewa ne, kana ndoonda ya kabungwe kenu. Amiwa kechi pachika na bantu ba ki Katolika ne. Amiwa kechi naama mba kechi Nebatemwa bantu baki Katolika ne, Amiwa kechi natemwa bantu ba bukabungwe ne. Akyo kechi ikyo ne. Amiwa natemwa bantu bonse, bino Amiwa pachika na ndoonda ibakasa. Akyo kyokika, ndoonda yakyo. Akyo ikyo.

²¹⁹ Amiwa kechi napachile Germany ne; kyajinga Naziizimu. Amiwa kechi napachila bena Italy ne; kyajinga na—na Fasizimu. Kabiji vulukai, Naambijile jimo kimye kikwabo, kwambila jimo, kabiji anweba bavula-bakala vulukai. Naambile mba, “Kuji maizimu asatu akatampe abena kukeba kusenda ntanda leelo: Fasizimu, Nazizimu, ne Komyunizimu.” Kabiji Naambile mbaka? Byonse bikatwela mu Komyunizimu.

²²⁰ Kabiji Amiwa naambile mba anweba bonse pitulukaimo, “Bikai meso enu pa Russia.” Mwavuluka kyokyo nyi? “Bikai meso enu pa Russia. Bonse bakapwilatu mu Komyunizimu.”

Kabiji byonse bikapwilatu, kyapelako, mu Bukatolika. Vulukai, byonse bikatwelatu mu Bukatolika mu kimye kyakupelo. Abo kine ibyo. Pa Nkondo ya Alamakidoni, ponka pano *kukwe*, kimye Kilishitu kyo akeya, Aye mwine.

²²¹ Pakuuba abo basatu bangauzhi . . . Aye myaka isatu naafu, byonkabyo, ao ye Lumwekesho 11:3, mwikitanga bimye byavula, “Napana bulume ku bakamonyi Bami babiji, kabiji bakaulanga pa mooba sauzande tuu aduleendi sikisite.” Baanga baji nakyoo,

moba sauzande tuu aduleendi na sikisite? Myaka isatu na afu. “Kabiji bakepaiwa mu mukwakwa,” ponka pakachi ka yuwe mulungu wabu sebete.

Nanchi, mwamona kuji milungu sebete yakwa Danyela? Mwamona kimye kyo tubena kwikalamo? Tuji kupelo, batemwe balunda nami. Tuji kupelo. Aa moba . . .

Byaalo bibena kwabana, Isalela ubena
kubuka,
Biyukilo bangauzhi byo baambijile jimo;
(Apano potuji.)
Mooba aba Ngetila abalwa, (*Papo.*) moba
abalwa kala;
“Bwelai, Anweba basulwa, kuba kweenu.”

Twayai twimbe:

Juba ja bukuzhi ja fwenya peepitu,
Michima ya bantu yakakilwa na moyo;
Yuzhiwaimo na Mupashi, malampi enu
anengezhiwa ne kutoka,
Talai peulu! Bukuzhi bwenu bujitu peepi.

Oo, ami! Bushe akyo kechi kyawama nenyi?

Byaalo bibena kwabana, Isalela ubena
kubuka,
Biyukilo byo baambijile jimo bangauzhi jimo;
Moba aba Gentila abalwa, moba abalwa kala,
“Bwelai, Anweba basulwa, kuba kweenu.”

Pano bonse pamo:

Juba ja bukuzhi ja fwenya peepitu,
Michima ya bantu yakakilwa na moyo;
Yuzhiwaimo na Mupashi, malampi enu
anengezhiwa ne kutoka,
Talai peulu! Bukuzhi bwenu bujitu peepi.

Lekai ne mwimbilepo ka veeleshi kakacheche.

Bangauzhi babubela babena kubepa, Bukine
bwa Lesa be bukana,
Amba Yesu Kilishitu ye Lesa wetu;

Babena kumwalula Aye ke Muntu wa busatu. Anweba mwayuka kyokyo. Bino, Aye kechi byo aji ne. Aye ye Lesa wetu.

Mambo twendela monka mo baendejilenga
batumwa.

Mambo juba ja bukuzhi jafwenya pepitu,
Michima ya bantu ya kakilwa na moyo;
Yuzhiwaimo na Mupashi, malampi enu
anengezhiwe ne kutoka,
Talai peulu! Bukuzhi bwenu buji pepitu.

222 Kechi mwasekela nenyi? Bwela ku Mbila, mulongo! Bwela ku kitanshi! Bwela ku pentekositi! Bwela ku ene mapesho! Bwela ku Jizhina ja Yesu Kilishitu! Bwela ku lubatizhilo lwa Mupashi Wazhila! Bwela ku biyukilo ne byakukumya! Bwela ku pentekositi! Fumako ku kabungwe! Bwela ku Mupashi Wazhila! Ye Mufunjishi wetu.

Mambo juba ja bukuzhi jafwenya pepitu,
Michima ya bantu yakakilwa na moyo;
Yuzhiwaimo na Mupashi, nengezhai malampi
ne kutoka,
Talai peulu! Bukuzhi bwenu bwafwenya
pepitu.

223 Kechi kyawama nenyi? Ngauzhi waambile mbaka? “Kukeya kimye kikekalako, kechi wakonsha kwamba mba bufuku nangwa mute ne.” Talai byo kiji. Mwamona? Oo, kyatama bingi, kupita mu mankulo a bipwilo!

Pakuuba kukekala—kukekala Kyeya mu kimye
kya mabaanga abufuku,
Jishinda ja kuya ku Lukumo kine ukejitana;
Mu jishinda ja meema kyo Kyeya leelo,
Kuzhikwa mu Jizhina jawama ja Yesu.
Banyike ne bakulumpe, lapilai anweba bonse
bubi bwenu,
Aye Mupashi Wazhila kine ukatwela;
Bye Byeya bya mabaanga abufuku byaiya,
Kyokishika mba Lesa ne Kilishitu ye Umotu.
Kukekala Kyeya . . .

Bonse pamo.

. . . mu kimye kya mabaanga abufuku,
Jishinda ja kuya ku Lukumo kine ukejitana;
Mu jishina ja meema jo jishinda ja Kyeya kya
leelo,
Bazhikwa mu Jizhina jawama ja Yesu.
Banyike ne bakulupe lapilai bubu bwenu
bonse,
Aye Mupashi Wazhila kine ukatwela.
Mambo Byeya bya mabaanga abufuku byaiya,
Kyo kyakishika mba Lesa ne Kilishitu Ye umo.
(Kechi basatu ne; pakuuba umo!)

224 Bwela ku Mbila! Bwela kuntendekelo! Bwela ku byafunjishe Paulo! Bwela ku lubatizhilo lo abatizhile! Aye wamwene bantu babatizhiwa mungi; aye wibakambizhe mba babatizhiwe jikwabo. Aye waambile mba, “Inge Malaika wafuma Mwiulu, wasapwila kingi, Mulekai aye afingwe mafingo.” Nanchi, ke kubwela ku Mbila jibiji, mulongo! Ke kimye kya mabaanga abufuku.

225 Oo, Namutemwa bingi, nga anweba? Baaanga bamona mulungu wabu sebete wakwa Danyela pano, kabiji ne kumona mulungu wabu sebete ye muka? Baanga bekitabila? Ambai mba, “Amena.” [Kipwilo kyaamba mba, “Amena.”—Waku.] Amena! Jitotwe ja Lesa!

226 Pano, ng’anyi kintu kyalondelapo? Atwa Tutetesho Tutanu na tubiji. Twasolomokelamo, inge Nkambo wikiswisha. Kikekala kimye ka, Amiwa kechi nayuka ne. Kyonse kimye Aye kyo akapainamo, popo tukaya mukyokyo. Nanchi tukekala na yalepa, yalepa bingi mbung’eno, mambo kikasenda kufuma ku kyapitala kyabu 6 kufika ku 19, pakuuba mba twapitamo, kabiji Amiwa byonji wakatende.

227 Pano, kechi Nakeba muntu kufumapo kwakubula kukwatakanya kikye ne. Tepu ubena kukivuma. Amiwa kechi nakeba uji yense kwakubula kukwatakanya ne. Kechi mwikumvwine mungi, ne kwamba mba, “Mulongo Branham waambile mba Yesu ukeya mu 1977.” Amiwa kechi naambapo kintu kyabyo byo ne. Yesu wafwainwa kwiya leelo. Bino Amiwa naambila jimo namba pakachi ka 33 ne 77 kintu kimo kikamweka, kuuba mba abye bintu byo Namona byafikizhiwa, mu kimwesho, bikobiwa. Kabiji bimo faivi byafikizhiwa kala. Kabiji Naketekela mba, na bintu bya atomiki . . .

228 Kabiji mwamona byaamba ba Ndamakyaalo ponkapo? Babena kukeba kondo ikwabo. Aye ubena kukeba kwikala kya kumwenako mu—mu Berlin, byo aambile. Kukeba kwikala kya kumwenako. Pano nga Cuba papo pabukonde bwetu? Kika kyakubujila kwikala kya kuwenako? Pano nga kyo? Oo, ke kiintu kyabulamo maana! Mwamoma?

229 Oo, mulongo, tujitu kupelo. Babena kuya. . . Kikobiwatu monka Lesa mo aambijile mba mo kikekela, nanchi kyabyepi kya—kyabyepi kya kuuba kintu kimo kanatu kutanga Byoaamba, kabiji ne kuuba bulongo, kabiji ne kwinengezhazhajo. Kabiji lekai eye, nanchi. Atweba tubena kwikipembelela.

Tubena kupembelela kwiya kwa joja juba
jikatampe ja Kiumbi,
Kimye Nkambo yetu wapeshiwa kyo akeya
na kusenda Musongwa Wanji ubena
kupembelela;
Oo, ntanda ibena kubiza, kujijila joja juba ja
kukasuluka kwawama,
Kimye Mupulushi wetu kyo akabwela jibiji
pantanda.

Oo! Nkambo Yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
Ee, Nkambo yetu ubena kwiya jibiji pantanda,

Oo, Satana ukakaswa myaka kiumbi kimo,
Kechi kukekala wakwitweseka ne,
Panyuma Yesu byo akabwela jibiji pantanda.

Baanga benengezha? Sutula kuboko kobe. Oo, ami!

Oo! Nkambo Yetu ubena kwiya jibiji pantanda,

Twayai twimane ne kwiimuna maboko maboko umo ne mukwabo.

Nkambo Yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
Oo, Satana ukaswa pa myaka kiumbi kimo,
Kechi tukekala na wakwitweseka ne,
Panyuma Yesu kwiya jibiji pantanda.

Oo! Nkambo Yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
Ee, Nkambo yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
Oo, Satana ukakaswa myaka kiumbi kimo,
Kechi tukekala na wakwitutwala mulweseko
ne,
Panyuma Yesu kwiya jibiji pantanda.

Yesu kubwela kwanji ye mukumbu ku bulanda
bwa pantanda ne kujila,
Mambo maana a kuyuka Nkambo akayula
pantanda, pakalunga ne mwiulu;
Lesu ukafumyapo misongo ne mipolo ya
kumanama ikoma,
Panyuma Yesu kwiya jibiji pantanda.

Oo! Nkambo Yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
Ee, Nkambo yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
Oo, Satana ukakaswa myaka kiumbi kimo,
Kechi tukekala na wa kwitweseka ne,
Panyuma Yesu kwiya jibiji pantanda.

²³⁰ Oo, ami! Kechi mwaumvwa bulongo nenyi? Langulukai, balunda, abwe ke bupentekositi, bupopweshi! Aye ke pentekositi. Twayai tutote mapi ne kwimba. Bakipentekosito bantu, muntu yense, pano kasulukai, fumyaimo awa musango wakala waki Methodist. Twayai, tumwimbe!

Oo! Nkambo Yetu ubena kwiya pantanda jibiji,
Ee, Nkambo yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
Satana ukakaswa myaka kiumbi kimo,
Kechi tukekala na wakwitweseka ne,
Panyuma Yesu kwiya jibiji pantanda.

Oo! Nkambo Yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
(Aye Baibolo waamba byobyo!)
Ee, Nkambo yetu ubena kwiya jibiji pantanda,
Satana ukakaswa myaka kiumbi kimo,
Kechi tukekala na wakwitweseka ne,
Panyuma Yesu kwiya jibiji pantanda.

Bushe wamutemwa Aye? Kijitu bulongo. Namutemwa Aye.
Namutemwa Aye, Nyenga Gibbs. Oo, twayai tusutule maboko
etu kwi Aye.

Namutemwa Aye, Namutemwa Aye
Mambo Ye mutanshi kutemwa
Ne kupota lupulukilo lwami (Kwepi? Ponka pa
Kalvali.)
Pa Kalvali pa kichi.

Namutemwa Aye, (Glory!) Namutemwa Aye
Mambo Ye mutanshi nkutemwa
Ne kupota lupulukilo lwami
Pa Kalvali pa kichi.

MULUNGU WABUMAKUMI ATANU NAABIJI WAKWA DANYELA KDE61-0806
(The Seventieth Week Of Daniel)

LUFUNJISHO LWA LONDAKANA LWA MILUNGU MAKUMI ATANU NA IBLI YAKWA DANYELA
Ino Mbila na Mulongo William Marrion Branham, yalupwilwe patanshi mu Kizungu pa Mulungu lukeelo, 6 Kasalakanduba 1961, ku Branham Tabernacle ku Jeffersonville, Indiana, U.S.A., byafumishiwa pa tepu ukwata ne kufyatula kabiji bya nembwa mu Kizungu kwa kubulwa kupimpulwa. Ino ntuntulwilo muki Kaonde ya nembelwe ne kusampanya na ba Voice Of God Recordings.

KAONDE

©2022 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Kayukilo ka kuvuzha

Luusa lonse luji kubene. Awe buuku mwakonsha ku mupulita ku kya kupulitako kya pa nzubo pakuuba mba anweba bene mwakonsha kumwingijisha nangwa kupaanwa, kyatuutu, nobe jishinda ja kunsampwilamo Mambo awama a Yesu Kilishitu. Awe buuku kechi wakupotesha ne, kulengamo avula, kutumwa palubesha, kufiwa mu makopyuta, kututululwa mu milaka ikwabo ne, nangwa kwingijisha mukumwenamo mali kwakubula kuswisha kwanembwa kufuma kuba Voice Of God Recordings®.

Pakukeba kuyukilapo bikwabo nangwatu mabuuku akwabo, mwane tumai pa:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org